ፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ FEDERAL NEGARIT GAZETA

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

አሥራአንደኛ ዓመት ቁጥር ጃ አዲስ አበባ- መስከረም ሺ፮ ቀን ፲፱፻፺፰ በኢትዮጵያ ፌዴራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

11th Year No. 60 ADDIS ABABA- 6th October, 2005

ማውጫ

አዋጅ ቁጥር ፬፻ፎ/፲፱፻፺፯ ዓ.ም

የተሻሻለው የኢፌዲሪ የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት የአሥራርና የሥነምግባር አዋጅ…ገጽ ፫ሺ፪፻፵፬

CONTENTS

Proclamation No. 470/2005

Federal Democratic Republic of Ethiopia House of Peoples' Representatives Working Procedure and Members' Code of Conduct (Amendment) Proclamation. Page 3244

አዋጅ ቁጥር ፬፻፸/፲፱፻፺፯

<u>የተሻሻለው የኢ.ፌ.ዲ.ሪ. የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት</u> <u>የአሥራርና የአባለት የስነ-ምግባር</u> <u>አ ዋ ጅ</u>

የኢትዮጵያ ፌዴራሳዊ ዴሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት በሀገ መንግሥቱ የተሰጡትን ሥልጣንና ተግባራት እንዲሁም በሕዝቡ የተጣለበትን ኃላፊነት በተሻለ መልኩ ለመወጣት፣

የምክር ቤቱን የአሰራር ስልትና የኮሚቴዎች አደረጃጀት የፌዴራል መንግሥት አካሳት አደረጃጀትን ባገናዘበ ሁኔታ ማዋቀሩ ተገቢ ሆኖ በመገኘቱ፣

የምክር ቤቱን አባላት መብትና ግዴታዎች እንደዚሁም በምክር ቤቱ ውስተ መቀመጫ ያላቸው የፓርቲ ተጠሪዎች አደረጃጀት ሲኖራቸው ስለሚገባ ሚና በግልጽ መደንገግ አስፈላጊ በመሆኑ፣

የምክር ቤቱን የአሰራር እና የአባላቱን ስነምግባር ከህገ መንግሥቱና ከዓለም አቀፍ የፓርሳማ አሠራር መርሆዎች ጋር የተጣጣመ ሆኖ ዲሞክራሲያዊ ባህሪያትን የሚያጉለ ብትና ለሕዝብ ግልጽ የሆነ አሰራር መከተል ተገቢ በመሆኑ፤

በኢትዮጵያ ፌዴራሳዊ ዴሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ህገ መንግሥት አንቀጽ ፵፭/፩/ እና አንቀጽ ፵፱/፪/ መሠረት የሚከተለው ታውጇል።

PROCLAMATION NO. 470/2005.

FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA HOUSE OF PEOPLES' REPRESENTATIVES WORKING PROCEDURE AND MEMBERS' CODE OF CONDUCT (AMENDMENT) PROCLAMATION

WHEREAS, it is important to enable the Federal Democratic Republic of Ethiopia House of Peoples' Representatives to effectively discharge its powers and functions as well as the responsibility vested with by the public as enshrined in the Constitution;

WHEREAS, it is appropriate to organize the working mechanisms and structures of the Committees of the House in consideration of the Federal Government Organs structures;

WHEREAS, it is necessary to clearly legislate for the rights and duties of members of the House as well as organization and role of party whips that have seat in the House;

WHEREAS, it is proper to make the working procedure and code of conduct of the House consistent with the Constitution and international parliamentarian tenets as well as to promote democratic traits and encourage transparency;

NOW, THEREFORE, in accordance with Articles 55(1) and 59(2) of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia, it is hereby proclaimed as follows:

ያንዱ ዋጋ Unit Price

ክፍል አንድ ጠቅሳሳ

፩. <u>አጭር ርዕስ</u>

ይህ አዋጅ «የተሻሻለው የኢ.ፌ.ዲ.ሪ የህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት የአሥራርና የአባሳት የሥነምግባር አዋጅ» ቁጥር ፬፻፸/፲፱፻፺፮» ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

፪. <u>ትርጓሜ</u>

የ*ቃ*ሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰመ ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፡-

- ፩/ «ሕገ መንግሥት» ማለት የኢትዮጵያ ፌዴራሳዊ ዴሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግሥት ነው።
- ፪/ "ምክር ቤት" ማለት በሕገ መንግሥቱ አንቀጽ ፶፫ በተደነገገው መሠረት የተቋቋመው የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ነው።
- ፫/ "ኮሚቴ" ማለት አንድን ጉዳይ ለማከናወን እንደየ ሁኔታው በምክር ቤቱ የሚቋቋም ቋሚ፣ ጊዜያዊ ኮሚቴ ነው።
- ፬/ "ቋሚ ኮሚቴ" ማለት በዚህ አዋጅ በተሰጠው ሥልጣንና ተግባር ዙሪያ የምክር ቤቱን ተግባር ለማቀሳጠፍ ሲባል በምክር ቤቱ የሚቋቋም አካል ነው::
- ፭/ "ጊዜያዊ ኮሚቴ" ማለት ምክር ቤቱ አስቸኳይ ሁኔታ ሲፈጠር፣ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ እና በሌሎች ኮሚቴዎች በቀጥታ ሊከናወን የማይችል ነው ብሎ ሲያምን በምክር ቤቱ የሚቋቋም ኮሚቴ ነው።
- ፮/ "ንዑስ ኮሚቴ" ማለት ማንኛውም የምክር ቤቱ ኮሚቴ ለሥራው ቅልጥፍና እንዲያግዘው ከራሱ አባሳት የሚያቋቁመው ኮሚቴ ነው።
- ፯/ "ቋሚ ንዑስ ኮሚቴ" ማለት ቋሚ ኮሚቴው ባጋጠ መው ከአቅም በሳይ የሥራ መስፋት ወይም መብዛት ምክንያት አጋዥ ሆኖ እንዲሰራ በምክር ቤቱ የሚቋቋም ኮሚቴ ነው።
- ጃ/ «አስተባባሪ ኮሚቴ» ማለት የምክር ቤቱ አፈጉባኤ እና ምክትል አፈጉባኤ፣ የቋሚ ኮሚቴዎች ሊቃነመናብርትና ምክትል ሊቃነመናብርት እን ዲሁም የምክር ቤቱን ጽሕፌት ቤት ኃላፊ የያዘ አካል ነው።

PART ONE GENERAL

1. Short Title

This proclamation may be cited as the "Federal Democratic Republic of Ethiopia House of Peoples' Representatives Working Procedure and Members' Code of Conduct (Amendment) Proclamation No. 470/2005"

2. Definitions

In this proclamation, unless the context otherwise requires:

- 1/ "Constitution" means the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia;
- 2/ "House" means the House of Peoples' Representatives established in accordance with Article 53 of the Constitution;
- 3/ "Committee" means Standing, Ad hoc...
 Committee established by the House to undertake a certain activity whenever necessary;
- 4/ "Standing Committee" means a body set up by the House to enhance the duty of the House within the boundary of the powers and functions given to it under this proclamation;
- 5/ "Ad hoc Committee" means a body established by the House whenever it feels there is an urgent situation and where deemed necessary to carry out activities that may not be directly undertaken by other Committees;
- 6/ "Sub Committee" means a Committee set up by any of the Committees of the House from among its members with a view to act upon its work effectively;
- 7/ "Standing Sub Committee" means a Committee set up by the House to act as a supporting body whenever the Standing Committee is under a heavy workload.
- 8/ "Coordinating Committee" means a committee, which comprises the Speaker and Deputy Speaker of the House, the chairpersons and deputy chairpersons of the Standing Committees and head of the Secretariat of the House.

- ፱/ "አስረጅ" ማለት ምክር ቤቱ ወይም የምክር ቤቱ ኮሚቴዎች በሥልጣናቸው ዙሪያ የበለጠ መረጃ ለማግኘት በተጋባዥነት የሚገኙ ግለሰቦች ወይም አካላት ናቸው::
- ፲/ «የመጀመሪያ ንባብ» ማለት የህግ ረቂቅ ለመጀ መሪያ ጊዜ ለምክር ቤቱ ቀርቦ በህጉ መሠረታዊ ይዘት ላይ አጠቃላይ ውይይት ከተደረገበት በኋላ ህጉን የማጽደቅ ወይም ለዝርዝር እይታ ወደሚ መለከተው ቋሚ ኮሚቴ የመምራት ሂደት ነው::
- ፲፩/ «ሁለተኛ ንባብ» ማለት ከመጀመሪያ ንባብ በኋላ የህግ ሬቂቅ ለዝርዝር እይታና ምርመራ ወደሚ መለከተው ቋሚ ኮሚቴ በምክር ቤቱ ከተመራ በኋላ ቋሚ ኮሚቴው ለምክር ቤቱ የሚያቀርበው ሪፖርትና የውሳኔ ሀሳብ እንደዚሁም በቀረበው የኮሚቴው ውነድ ላይ የሚደረግ ውይይት ነው።
- ፲፪/ «ሶስተኛ ንባብ» ማለት ከሁለተኛ ንባብ በኋላ ምክር ቤቱ በስፋትና በጥልቀት እንዲታይ ለቋሚ ኮሚቴ የመራው ረቂቅ ህግ እንደገና ወደ ምክር ቤቱ ተመልሶ የሚደረገው የውይይት ሂደት ነው።
- ፲፫/ «የቴክኒክ እርምት» ማለት የ**ቋንቋና** *ማ***ሰል ግድ** ፌት ማስተካከያ ሲሆን በማናቸውም ረገድ የህጉን ይዘት የማይለውጥ ማሻሻያ ነው።
- ፲፬/ «መንግስታዊ አካላት» ማለት ምክር ቤቱ ወይም ከሚቴዎቹ ቀጥታ የሚከተታተሏቸውና የሚቆጣ ጠሯቸው በመንግሥት በጀት የሚመደብላቸው ተቋማት ናቸው::
- ፲፩/ «የመንግስት ተጠሪዎች» ማለት በምክር ቤቱ ውስጥ አብላጫ መቀመጫ ያገኘ የፓለቲካ ፓርቲ ወይም ጣምራ የፓለቲካ ፓርቲዎች በምክር ቤቱ ውስጥ የድርጅታቸውን ሥራዎች እንዲያስተባብሩ የሚወክሏቸው የምክር ቤት አባል የሆኑ አባሎ ቻቸው ናቸው::
- ፲፮/ «የዋና ተቃዋሚ ፓርቲ ተጠሪዎች» ማለት መንግ ሥትን ከመሠረተው ወይም ከመሰረቱት ጣምራ የፖለቲካ ፓርቲዎች በመቀጠል ብዙ መቀመጫዎች ያገኘ የፖለቲካ ፓርቲ በምክር ቤቱ ውስጥ የፓርቲውን ሥራዎች እንዲያስተባብሩ የሚወክሏ ቸው የምክር ቤት አባል የሆኑ የፓርቲው ሰዎች ናቸው።
- ፲፯/ «የሁለተኛ ተቃዋሚ ፓርቲ ተጠሪዎች» ማለት ከዋናው ተቃዋሚ ፓርቲ ቀጥሎ ብዙ መቀመጫዎ ችን ያገኘ የፓለቲካ ፓርቲ በምክር ቤቱ ውስጥ የፓርቲውን ስራዎች እንዲያስተባብሩ የሚወክሷ ቸው የምክር ቤት አባል የሆኑ የፓርቲው ሰዎች ናቸው።

- 9/ "Resource Person" means a person or body invited to expound their views on draft laws of the House or committees of the House as the case may be;
- 10/ "First Reading" means the reading and discussion process held on the basic content of the draft law to be endorsed by the House or to be referred to the pertinent Standing committee for further scrutiny.
- 11/ "Second Reading" means the discussion on the report and recommendations of the Standing Committee, to which the draft law was referred by the House for further scrutiny subsequent to the first reading.
- 12/ "Third Reading" means the discussion of the House on the returned draft law which was referred to the Standing Committee for further re-examination subsequent to the second reading.
- 13/ "Technical Correction" means rectification of errors of language or otherwise which in no way modifies the substance of the given law.
- 14/ "Government Bodies" means institution that are directly oversighted by the House or Committees and budgeted by Government.
- 15/ "Government Whips" means members of the House represented by the political party or coalition of political parties that got majority seat in the House to coordinate activities of their respective party(s).
- 16/ "Main Opposition Party Whips" means members of the House represented by a political party that has got the next number of seat to the party or coalition of parties that formed government to coordinate the activity of the party in the House.
- 17/ "Whips of the Second Opposition Party" means members of the House that are represented by the party that has got majority seat in the House next to the main opposition party to coordinate activities of the party in the House.

፲፰/ «የመንግስት ረቂቅ ህግ» ማለት በሚኒስትሮች ምክር ቤት ተዘ*ጋ*ጅቶ የሚቀርብ ረቂቅ ህግ ነው።

ክፍል ሁለት

<u>የምክር ቤቱ አደረጃጀት፣ እንደዚሁም ዋና ዋና ተግባራትና</u> የአሥራር ሥርዓት

፫. <u>የኢፌዲሪ የህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት</u> አ<u>ጠቃሳይ አደረጃጀት</u>

- ፩/ የኢ.ፌ.ዲ.ሪ የህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት አደረጃጀት እንደሚከተለው ነው።
 - ሀ. የምክር ቤቱ ጠቅሳሳ ጉባዔ
 - ለ. የአፈጉባኤው ጽሕፈት ቤት
 - ሐ. ኮሚቴዎች
 - መ. የምክር ቤቱ ጽሕፌት ቤት
 - *ሠ. የፓርቲ ተጠሪዎች*
 - **ሪ. የምክር ቤቱ የክብር ተበቃ ሃይል**
- ፪/ ከላይ በንዑስ አንቀጽ ፩ የተዘረዘሩት አካሳት ሥል ጣንና ተግባራት በዚህ አዋጅ የተደነገገ ሲሆን የም ክር ቤቱ ጽህፌት ቤት ሥልጣንና ተግባራት ግን በራሱ ማቋቋሚያ አዋጅ ተደንግጓል።
- ፫/ ከላይ በንዑስ አንቀጽ ፩ የተዘረዘሩት አካላት ቢኖሩም ምክር ቤቱ አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው ሌሎች አካላትን ሊያጳቁም ይችላል።

<u>፬. የምክር ቤቱ አጠቃላይ ተግባራት</u>

የኢ.ፌ.ዴ.ሪ የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት በሀገ *መንግ* ሥት በተሰጡት ሥልጣንና ተግባር ዙሪያ የሚከተሉት አጠቃሳይ ተግባራት ይኖሩታል፣

- ፩/ ህግ ማውጣት፣
- ፪/ ምክር ቤቱ ጠቅሳይ ሚኒስትሩን እና ሌሎች የፌዴ ራሉ መንግሥት ባለሥልጣናትን ለጥያቄ የመጥራ ትና የሕግ አስፈፃሚውን አካል የመመርመር፣ አስፈ ሳጊ ሆኖ ሲያገኘውም ተገቢውን እርምጃ መውሰድ፤
- <u>፫/ የተለያዩ ሹመቶችን ማጽ</u>ደቅ፣
- ፬/ ለሥራው አስፈላጊ የሆኑ ኮሚቴዎችን ማደራጀትና ሪፖርታቸውን ማዳመጥ::

18/ "Government Draft Law" means a draft law prepared and presented by the Council of Ministers.

PART TWO

STRUCTURE, MAJOR FUNCTIONS AND WORKING PROCEDURES OF THE HOUSE

- 3. General Structure of the House of Peoples' Representatives of the Federal Democratic Republic of Ethiopia.
 - 1/ The House of Peoples' Representatives of the Federal Democratic Republic Of Ethiopia Shall have the following structure
 - (a) General Assembly of the House
 - (b) Office of the Speaker
 - (c) Committees
 - (d) Secretariat of the House
 - (e) Party Whips
 - (f) Sergeant at Arms
 - 2/ Whereas the powers and duties of organs listed under Sub Article 1 above are provided by this proclamation, powers and duties of the Secretariat of the House are, however, provided by the proclamation for its establishment.
 - 3/ Although the organs listed under Sub Article 1 above exist, the House may establish other organs whenever it deems necessary.

4. General Functions of the House

The Federal Democratic Republic of Ethiopia's House of Peoples' Representatives shall have the following functions as enshrined in the Constitution:

- 1/ enact laws;
- 2/ call and question the Prime Minister and other Federal officials to investigate the Executive's conduct and discharge of its responsibilities and power to take decisions or measures it deems necessary;
- 3/ Approve various appointments;
- 4/ establish and organize committees that are necessary to accomplish its works; as well as hear their reports.

<u>ጅ. የምክር ቤቱ የስብሰባ አይነቶች፤ ምልዓተ ጉባኤና</u> የውሳኔ አ*ሠ*ጣጥ ሥርዓት:-

- <u>፩/ ምክር ቤቱ የሚከተሉት የስብሰባ አይነቶች አሉት:-</u>
 - ህ. መደበኛ ስብሰባ
 - ለ. አስቸኳይ ስብሰባ
 - ሐ. ልዩ ስብሰባ እና
 - መ. ዝግ ስብሰባ
- ፪/ በኢ.ፌ.ዲ.ሪ ህገ-መንግሥት አንቀጽ ፲፰(፩) እንደተ መለከተው ከግግሽ በሳይ የምክር ቤቱ አባሳት በስብ ሰባው ከተገኙ የምክር ቤቱ ምልዓተ ጉባኤ ይሆናል።
- ፫/ በኢ.ፌ.ዲ.ሪ ህገ-መንግሥት አንቀጽ ቯ፱(፩) መሠረት በሕገ መንግሥቱ በግልጽ በተለይ ካልተደነገገ በስተቀር ማናቸውም የምክር ቤቱ ውሳኔዎች የሚተ ሳለፉት በምክር ቤቱ አባላት በአብላጫ ድምጽ ነው።

፯. <u>ህግ የጣውጣት ሥነ ሥርዓት</u>

- ፩/ የህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ህግ የሚያወጣው አዳ ዲስ ህግጋትን በመደንገግ፣ ነባር ህግጋትን በጣሻሻልና በመሻር፣ ዓለም አቀፍ ውሎችንና ስምምነቶችን በጣጽደቅ እና የተለያዩ ውሳኔዎችን በማሳለፍ ይሆናል።
- ፪/ ህግ የማመንጨት ተግባር በዋናነት የመንግሥት ሆኖ የሚከተሉት አካሳት ህግ የማመንጨት ሥልጣን አሳቸው።
 - ሀ. መንግሥት፣
 - ለ. የፌዴሬሽን ምክር ቤት፣
 - ሐ. አልጉባኤው፣
 - መ. የፌዴራል ጠቅሳይ ፍርድ ቤት፣
 - *w. የምክር* ቤቱ ኮሚቴዎች፣
 - **ሬ. የምክር ቤቱ አባሳት፣**
 - ሰ. ተጠሪነታቸው ለምክር ቤቱ የሆኑ ሌሎች መንግሥታዊ አካሳት።
- ፫/ ከላይ በንዑስ አንቀጽ ፪ (ለ)፣ (መ)፣ እና (ሰ) የተ ጠቀሱት አካሳት ህግን የሚያመነጩት በሕግ በተሰጣቸው ሥልጣን ዙርያ ነው።
- ፬/ ከሳይ ንዑስ አንቀጽ ፪ የተደነገገው ቢኖርም የፋይ ናንስ ሬቂቅ አዋጆችን የማመንጨት ሥልጣን የመንግስት ብቻ ነው።
- ፭/ ከሳይ በንዑስ አንቀጽ ፪ (८) መሠረት የሚቀርብ የግል የህግ ረቂቅ በጽሑፍ ሆኖ አቅራቢውን ጨምሮ ቢያንስ በሃያ የምክር ቤቱ አባሳት ፊርማ ተደግፎ ለአፈ-ጉባኤው መቅረብ አለበት።

5. Types of Meeting, Quorum and Decision Making Procedure of the House

- 1/ The House shall have the following types of meeting:
 - (a) Regular Meeting
 - (b) Extraordinary Meeting
 - (c) Special Meeting
 - (d) Closed Meeting
- 2/ As stated in Article 58(1) of the Constitution of F.D.R.E the presence of more than half of the members of the House constitute a quorum.
- 3/ Subject to Article 59(1) of the Constitution of F.D.R.E, all decisions of the House shall be by a majority vote of the members of the House.

6. Legislation Procedures

- 1/ The House of Peoples' Representatives shall legislate laws by enacting new laws, amending, and repealing old ones, by ratifying international treaties and agreements and by passing various decisions.
- 2/ Where as the principal body of draft law intiator is the government, the following bodies shall have the power to initiate draft laws:
 - (a) Government
 - (b) the House of the Federation
 - (c) the Speaker
 - (d) Federal Supreme Court
 - (e) Committees of the House
 - (f) Members of the House
 - (g) other governmental institutions directly accountable to the House
- 3/ The bodies specified in Sub-Article 2(b), (d) and (g) above, may initiate draft laws within their jurisdiction given to them by law.
- 4/ Notwithstanding the provision of Sub-article (2) above, the power to initiate draft financial law is subject only to the government.
- 5/ Any draft law to be presented in accordance with Sub-Article 2(f) above shall be in writing and supported by the signature of at least 20 members of the House including the initiator and should be submitted to the Speaker.

፮/ ማናቸውም የህግ ረቂቅ በምክር ቤቱ አልጉባኤ በኩል ወደ ምክር ቤቱ *መ*ቅረብ አለበት።

፯/ *የመጀመሪያ 3*ባብ

- ሀ. አፌጉባኤው በአጀንጻ የተያዘውን የህን ረቂቅ ይዘቱን በአጭሩ ካቀረበ በኋላ ምክር ቤቱ በአጠቃሳይ ይዘቱ ሳይ እንዲወያይ ይደረ*ጋ*ል።
- ለ. ረቂቅ ህጉ በዚህ ደረጃ የሚፀድቅበት ሁኔታ ካል ኖረ በስተቀር ውይይቱ እንዳለቀ በአፌጉባኤው አማካኝነት የህግ ረቂቁ ቁጥር ተሰጥቶት ወደሚ መለከተው ኮሚቴ ወይም ኮሚቴዎች ይመራል።
- ሐ. በአስቸኳይነቱ ምክንያት ከ፵፰ ሰዓት በፊት ለአባሳት ያልተሥራጨ ረቂቅ ከሆነ ሥነዱ በዝርዝር ተነቦ ውይይት ይደረ*ጋ*ል።
- ፰/ ንዑስ አንቀጽ ፯ (ለ) ተፈፃሚ በሚሆንበት ጊዜ የሚ ወጣው ሕግ በአስቸኳይነቱ የሚታመንበት ካልሆነ በስተቀር ረቂቅ ሕጉ የተመራለት ቋሚ ኮሚቴ ጉዳ ዩን አጥንቶ የውሣኔ ሃሳቡን ለምክር ቤቱ ለማቅረብ ቢያንስ ሃያ የሥራ ቀናት ማግኘት ይገባዋል።

፱/ ሁለተኛ ንባብ

- ሀ. አሌጉባኤው ከመጀመሪያ ንባብ በኋላ ለቋሚ ከሚቴ የተመራው የሀግ ረቂቅ የውሣኔ ሀሳብና አስተያየት በቋሚ ከሚቴው አማካኝነት እንዲን በብ ያደርጋሉ።
- ለ. አፌ-ጉባኤው በቀረበው የውሣኔ ሀሳብ ላይ ዝር ዝር ውይይት እንዲደረግ መድረክ ይከፍታል።
- ሐ. በህግ ረቂቀ ሳይ የሚደረገው ውይይት ከተጠ ናቀቀ በረቂቁ ሳይ የመጨረሻ ውሳኔ ይተሳ ለፋል። ሊጠቃለል ካልቻለ ግን ለተጨማሪ ዕይታ ወደሚመለከተው ኮሚቴ ይመራል።

፲/ ሦስተኛ 3ባብ

- ሀ. ዳግም የተመራለት ኮሚቴ የሚሻሻለውን አሻ ሽሎ የመጨረሻ የውሣኔ ሃሳብ ለምክር ቤቱ በንባብ እንዲያሰማ ይደረጋል።
- ለ. በቀረበው የመጨረሻ የው*ખ*ኔ ሃሳብ ላይ ምክር ቤቱ በቂ ውይይት በማካሄድ ይወስናል።

፲፩/ ስለ ማጽደቅ

ህ. በኢ.ፌ.ዴ.ሪ ህገ መንግሥት አንቀጽ ፵፯ መሠ ሬት የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት አፈ-ጉባኤ የህግ ሬቂቁን ምክር ቤቱ መክሮ የተስማማበት መሆኑን በመግለጽ የፌዴራል መንግሥቱ ፕሬዚዳንት እንዲፈርሙበት ይላካል። 6/ Any draft law shall be submitted to the House through the Speaker.

7/ First Reading

- (a) The Speaker shall present the summary of the draft law and open the floor for deliberation on the content of the draft law in general.
- (b) Unless there is a condition to enact the draft law as a law at this level, it shall be numbered and referred to the concerned committee(s) by the Speaker up on winding up the deliberation.
- (c) In case the draft law could not be distributed to members before 48 hours due to its urgency, it shall be deliberated up on after it is fully read to the House.
- 8/ When executing Sub Article (7)(b), the pertinent committee inspecting the draft law referred to it shall require at least 20 working days to submit its proposal on the draft law to the House, unless the draft law to be passed is urging for an immediate enactment.

9/ Second Reading

- (a) the Speaker of the House shall cause the standing committee read the report on the draft law referred to it after the first reading with its recommendations and suggestions.
- (b) the Speaker opens the floor for discussions on the recommendations made.
- (c) Final decision shall be passed after thorough discussion on the draft law is completed. If the decision can not be reached the draft law shall be referred to the pertinent committee for further scrutiny.

10/ Third Reading

- (a) the committee that received the draft law for the second time, shall read out the amended version and its final decision to the House.
- (b) The House, after a thorough discussion, shall decide on the final proposal.

11/ Adoption of Laws

(a) Subject to Article 57 of the Constitution of F.D.R.E., the Speaker of the House shall transmit the draft law to the President of the Federal Government for signature suggesting that the House has discussed and approved it.

- ለ. ፕሬዚዳንቱ በአሥራ አምስት ቀናት ውስጥ ይፈርማል። ፕሬዚዳንቱ በአሥራ አምስት ቀናት ውስጥ ካልፈረሙ ሕጉ በሥራ ሳይ ይውሳል። ሆኖም ሕጉ በፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ ታትሞ ከመውጣቱ በፊት የቴክኒክ እርምት ማድረግ የሚያስፈልግ ሆኖ ሲገኝ እርምቱን አፈ-ጉባኤው ያደርጋል።
- ሐ. የፀደቀው ህግ በአፈጉባኤው አማካኝነት ቁጥር ተሰጥቶት በፊዴራል ነ*ጋሪት ጋ*ዜጣ ይታተማል።
- መ አዋጁ ከመታተሙ በፊት የቴክኒክ እርምት ያልሆነ ነገር ግን መሟላት ያለበት ክፍተት በሕጉ ላይ ሲገኝ በሚመለከተው አካል ክፍተቱን የሚያሟላ ሀሳብ ለምክር ቤቱ ቀርቦ ከፀደቀ በኋላ በዛው አዋጅ ላይ አካቶ ይታተማል፣ ስለተ ካተተው ሃሳብ ከመታተሙ በፊት የኢፌዲሪ ፕሬዚዳንት እንዲያውቁት ይደረጋል።

፯. <u>የፌዴራል መንግሥት አካላትን መከታተልና መቆጣጠር</u>

- ፩/ በሕገ መንግሥቱ አንቀጽ ፵፭/፲፯/ እና /፲፰/ ላይ ምክር ቤቱ የፌዴራሱን መንግሥት ባለሥልጣናት ለጥያቄ የመጥራትና የሕግ አስፌጻሚውን አካል የመመርመር፣ እንደዚሁም በጉዳዩ ላይ የመመካከርና አስፌላጊ መስሎ የታየውን እርምጃ የመውሰድ ሥልጣን እንዳለው የተደነገገ ሲሆን፣ ምክር ቤቱ የፌዴራል መንግሥት አካላትን የሚከታተልበትና የሚቆጣጠርበት ዋና አላማው፡-
 - ሀ. የህዝብና የ*መንግሥ*ት ሀብትና ንብረት በአግባቡ ሥራ ሳይ *መ*ዋሉን፣
 - ለ. ስራዎች ህግና ሥርዓትን መሠረት አድርገው እየከተከናወኑ መሆኑን፣
 - ሐ. ፍትሃዊና ፈጣን የልጣት አቅጣጫ መኖሩን፣
 - መ. ዴሞክራሲና መልካም አስተዳደር መስፈኑን፣
 - ω. የዜጎች መብት፣ **ω**ሳምና θ**ጥታ መከበሩን፣** እንደዚሁም
 - ረ. በመንግሥት አካሳት መካከል የተቀናጀ አሠራር መኖሩን

ማሬጋገጥ ነው።

- ፪/ ምክር ቤቱ በሚከተሉት አካሳት ላይ ክትትልና ቁተተር ያደር*ጋ*ል፡-
 - ሀ. የፌዴራል መንግሥቱን አካላት
 - ለ. ለክልሎች በድነማ የመደበውን በጀት ተከትሎ የሚመለከተውን የክልል አካል፣
 - ሐ. የፌዴራል *ማግሥ*ት ሥልጣንን በውክልና የሚያከናውን የክልል አካል፣

- (b) The President shall sign within fifteen days. If the President doesn't sign within fifteen days, the law shall take effect without his signature. The Speaker of the House, however, may undertake the technical correction, where deemed necessary, prior to its publication in the Federal Negarit Gazeta.
- (c) The ratified law shall be numbered by the Speaker and thereby published in the Federal Negarit Gazeta.
- (d) When non-technical corrections are detected before the publication of the proclamation a suggestion for correction should be submitted to the House by the concerned body for approval. Then the correction should be notified to the President of the FDRE before publication.

7. Oversighting the Federal Government Bodies.

- 1/ As enshrined in Article 55(17) and (18) of the Constitution the House has the power to call and to question Federal officials and to oversight the executive as well as it has the power to discuss on any matter pertaining to the power of the executive and to take decisions or measures it deems necessary. Therefore, the main objectives of the House in oversighting the executive are to check whether:
 - (a) Public and government resources and property are utilized properly.
 - (b) Activities are carried out in accordance with rules and regulations.
 - (c) There exists fair and fast development direction.
 - (d) Democracy and good governance prevails.
 - (e) Right, peace and security of citizens are maintained
 - (f) There exists coordination among government bodies.
- 2/ The House shall oversight the following bodies:-
 - (a) Federal Government Bodies
 - (b) Regional State organs to which subsidy is allotted
 - (c) Regional State Body that acts power representing the Federal Government

- መ. በኢ.ፌ.ዲ.ሪ ህገ መንግሥት አንቀጽ ፵፫ (፲፮) እንደተመለከተው የሰብአዊ መብቶች መጣስን ሊያስቆምና ሊቆጣጠር ያልቻለ ክልልን፣
- *w*. ለምክር ቤቱ ተጠሪ የሆኑ የተለ*ያ*ዩ የራሱ የውስጥ አካሳትን
- ፫/ በአንቀጽ ፬ ንዑስ አንቀጽ /፪/ የተደነገገው እንደተጠ ቀበ ሆኖ የኢፌዲሪ ጠቅሳይ ሚኒስቴር በዓመት ፫ ጊዜ ለምክር ቤቱ ሪፖርት ያቀርባል፤ ሆኖም ለምክር ቤቱ መቅረብ የሚገባው ጉዳይ አለ ብሎ ካመነ በማን ኛውም ጊዜ ማቅረብ ይችላል።
- *እያንዳን*ዱ የፌዴራል *መንግሥ*ት አካል ለሚመ ለከተው የምክር ቤቱ ቋሚ ኮሚቴ በተመደበለት ጊዜ ሪፖርት ማቅረብ አለበት።
- *፩/ ቋሚ ኮሚቴው የቀረበውን ሪፖርት አዳ*ምጦ በሪፖ ርቱ ሳይ ለሕዝብ ይፋ ውይይት እንዲካሄድ ያደር *ጋ*ል። *ጉዳ*ዩ የሚ*መ*ለከታቸው የህብረተሰብ ክፍሎችና የመገናኛ ብዙሀን እንዲገኙም ያደርጋል። አስፈላጊ ሆኖ ከተገኘም የሚመለከታቸው የፌዴራል መንግ ሥት አካላት በሚመለከተው ቋሚ ኮሚቴ አማካኝነት ለምክር ቤቱ ሪፖርት ያቀርባሉ።
- ፮/ በንዑስ አንቀጽ /፬/ መሠረት የሚቀርበው ሪፖርት፣ በዋናነት ዓመታዊ የሥራ ዕቅድና /ክንውን/ ውጤት፣ አስተዳደራዊ ሂደቱና የበጀት አፈፃፀሙ፣ ያጋጠሙ ዋና ዋና ችግሮችና አዎንታዊ የሥራ ውጤቶችና የመሣሰሉትን ማካተት አለበት።
- ፯/ ሌላ አስገዳጅ ሁኔታ ካላጋጠመ በስተቀር የሪፖርት አቅራቢው መሥሪያ ቤት ኃላፊ ሪፖርቱን ያቀርባል።
- ፰/ ሪፖርቱ በኃላፊው ተወካይ ሊቀርብ የሚችለው፣ ኃላፊው ሊቀርብ ያልቻለበትን ምክንያትና በተወካዩ የሚቀርብ መሆኑን በማሣወቅ ለአፈ-ጉባኤው ይሆናል።
- ፱/ የምክር ቤቱ አባላት በአፈጉባኤው በሚሰጣቸው ተከተል መሠረት ለሪፖርት አቅራቢው **ጥያቄና አስተያየት ያቀርባሉ**።
- ፲/ በንዑስ አንቀጽ ፱ መሠረት ለምክር ቤቱ በተሰሎት መልሶች ዙሪያ ተጨማሪ ጥያቄዎችና አስተያየቶች እንዲቀርቡ ይደፈ*ጋ*ል።
- ፲፩/ ሪፖርቱን አስመልክቶ የጣጠቃለያ አስተያየት ይሰ ጣል፣ አስፈላጊ ሆኖ ከተገኘም ምክር ቤቱ የማመ ምርመራ አድርጎ ሪፖርት እንዲያቀርብለት ሊያዝ ይችሳል።
- ፲፪/ ምክር ቤቱ የቀረበውን ሪፖርት አዳምጦ መሥሬታዊ ችግር አለ ብሎ ካመን አስፈላጊውን እርምጃ ይወስ**ዳል**።

- A region that unable to arrest violation of human rights within its jurisdiction as provided in Article 55(16) of the Constitution of F.D.R.E.
- (e) Internal organs of the House accountable to it.
- Without prejudice to the provision under Sub Article 2 of Article 4, the Prime Minister of F.D.R.E. shall present a report to the House three times a year. However, when he believes that there is an issue that has to be seen by the House, he can present it at any time.
- Any member of the Federal Government bodies shall present their reports to the pertinent committees in the allotted time.
- The Standing Committee shall summon a public debate on the report after its own hearing. The committee shall invite pertinent bodies of the society and the mass media to attend the discussions. The pertinent Federal Government bodies shall present their reports through the pertinent Standing Committees to the House.
- Subject to Sub-Article (4) of this Article, among others, the report to be presented shall focus mainly on annual plan of action and achievements, the administrative process and budget execution, problems identified in the process of execution as well as the results achieved.
- Head of the concerned body shall present the report of the body unless obliged otherwise by a force majeure.
- The report may be presented by his representative, only where the head concerned informs the Speaker the reason of his absence and that his representative shall present the report.
- According to the order set up by the Speaker, members of the House may raise questions and make suggestions.
- **10/** Subject to Sub-Article (9) additional questions and comments shall be forwarded in connection to the answers given.
- 11/ The House shall give conclusive remark on the report and may also issue order to the pertinent standing committee to launch additional investigation into the matter and present a report to the House, where deems it necessary.
- The House shall, after hearing the report, take the necessary measure if it feels that the report shows the existence of basic problem.

፰. <u>የኮሚቴዎችን ሪፖርት ስለማዳመ</u>ጥ

- ፩/ የምክር ቤቱ ኮሚቴዎች አፈጉባኤው በሚያወጣው የጊዜ ሰሌዳ መሠረት በተሰጣቸው ተግባር ዙሪያ አመራሮቻቸው ወይም ተወካዮቻቸው ለምክር ቤቱ ሪፖርት ያቀርባሉ።
- ፪/ ኮሚቴዎች የሚያቀርቡት *ሪፖርት*፣
 - ሀ. ዓመታዊ አጠቃሳይ የሥራ አፌፃፀም እና
 - ለ. በየጊዜው በምክር ቤቱ የሚ*መራ*ሳቸውን ጉዳይ በተመለከተ ነው፣
- ፫/ የምክር ቤቱ አባሳት በቀረበው ሪፖርት ዙሪያ ውይይት ያደር*ጋ*ሉ፣ አስተያየት ይሰጣሉ ወይም ውሣኔ ያሳልፋሉ።

፱. <u>የህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት እና የፌዴሬሽን</u> ምክር ቤት የ*ጋራ* ተግባራት

- ፩/ የህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት እና የፌዴሬሽን ምክር ቤት የሚከተሉትን ጉዳዮች በ*ጋራ* ያከናውናሉ፣
 - ህ. በህገ *ማንግሥ*ቱ አንቀፅ ፸/፪/ መሠረት የሪፐብ ሊኩን ፕሬዚዳንት መምረጥ፣
 - ለ. በህገ መንግሥቱ አንቀፅ ፸፩ መሠረት ፓርሳማው ዓመታዊ ሥራ ሲጀምር የሪፐብሊኩ ፕሬዚዳንት የሚያቀርቡትን የመክፈቻ ንግግር ማጸመጥ፣
 - ሐ. በህገ መንግሥቱ አንቀፅ ፵፭/`፲፮/ መሠረት የህ ዝብ ተወካዮች ምክር ቤት የሚያቀርበው በማን ኛውም ክልል የተፌፀመና ክልሉ ሊያስተካክለው ያልቻለን የሰብአዊ መብት መጣስ ጉዳይ፣
 - መ. በህገ መንግሥቱ አንቀጽ ፯፱ መሠረት ለፌዴራሉ መንግሥት ወይም ለክልሎች ተለይቶ ያልተሠጠ ታክስና ግብርን የመጣል ስልጣን መወሰን፣
 - w. በህገ መንግሥቱ አንቀጽ ፩፻፭/፪/ መሠረት የፌዴራሉን ህገ መንግሥት ማሻሻል በተመለከተ፣
 - ረ. ሁለቱ ምክር ቤቶች በጋራ እንዲታዩ የሚስማ ሙባቸውን ሌሎች ጉዳዮች።
- ፪/ የህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት እና የፌዴሬሽን ምክር ቤት በኃራ ስራዎቻቸው ዙርያ የሚያካሂዱት ስብሰባ የሚመራው በኃራ በሚያወጡት አሰራር ይሆናል።

8. Hearing Reports of the Committees:

- 1/ the leadership or representatives of committees of the House shall present their reports in accordance with the time table set by the Speaker.
- 2/ Reports of the *committees* shall be having regard to:
 - (a) their annual performance; and
 - (b) matters referred to them by the House.
- 3/ Members of the House shall deliberate on the report presented to them, make suggestions or pass decisions.
- 9. Joint Functions of the House of Peoples' Representatives and the House of the Federation
 - 1/ The House of Peoples' Representatives and the House of the Federation shall jointly undertake the following activities:
 - (a) elect the President of the Republic as enshrined in Article 70(2) of the Constitution;
 - (b) subject to Article 71 of the Constitution, to hear the speech of the President of the Republic at the commencement of the annual session;
 - (c) Subject to Article 55(16) of the Constitution to hold a joint session, on the initiative of the House of Peoples' Representatives, when state authorities are unable to arrest, violations of human rights within their jurisdiction;
 - (d) subject to Article 99 of the Constitution, determine the power to levy taxes where such power is not given either to the Federal Government or Regional States;
 - (e) on amendment of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia subject to Article 105(2) of the Constitution;
 - (f) other issues on which the two Houses agree to consider in a joint session.
 - 2/ The joint sessions of the House of Peoples' Representatives and the House of the Federation as stipulated in the Constitution shall be directed by their previous rules of procedures.

፲. የአፌ ጉባኤውና የምክትል አፌ ጉባኤው አመራረጥ

- ፩/ በህገ መንግስቱ አንቀጽ ቯ፭(፲፱) መሠረት ምክር ቤቱን የሚመሩ አፈጉባኤና ምክትል አፈጉባኤ በምክር ቤቱ ይመረጣሉ።
- ፪/ አፈጉባኤውን ለማስመረጥ በሀገሪቱ ፕሬዚዳንት አማካኝነት ፭ አባሳት ያሉት የአስመራጭ ኮሚቴ ከምክር ቤቱ አባሳት ይመረጣሉ።
- ፫/ ለአፈጉባኤነት በእጩነት የሚቀርቡት ፫ የምክር ቤት አባሳት ናቸው።
- ፬/ ለአፈጉባኤነት በእጩነት ለመቅረብ የምክር ቤቱን አንድ ሦስተኛ ድምጽ ያገኙ አባላት መሆን ይኖርባቸዋል። አንድ የፓለቲካ ፓርቲም ከአንድ እጩ በላይ ማቅረብ አይችልም ።
- ፭/ የቀረቡት እጬዎች ከአንድ በሳይ በሆኑ ጊዜ አፌጉባኤውን ለመምረጥ እጅ በማውጣት ድምጽ ይሰጣል፣ አብሳጫ ድምጽ ያገኘውም አፌጉባኤ ይሆናል።
- ½/ አንድ ተወዳዳሪ ብቻ በእጩነት በቀረበ ጊዜ ግን አፈጉባኤው በአክሳሜሽን ይመረጣል።
- ፯/ ከሳይ የተዘረዘረው የአፌ ጉባኤው የአመራረተ ሥርዓት ለምክትል አፌ ጉባኤውም በተመሳሳይነት ይሬፀማል።

፲፩. የአፈ ጉባኤውና የም/አፈጉባኤው ሥልጣንና ተግባራት

- ፩/ አልጉባኤው የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፣
 - ሀ. የምክር ቤቱን ስብሰባዎች ይመራል፣ ከሚመለ ከታቸው ክፍሎች ጋር በመቀናጀት ዕለታዊ አጀንዳዎችን ይቀርጻል፡ አስቀድመው በምክር ቤቱ አባላት እንዲታወቁም ያደርጋል፣
 - ለ. ምክር ቤቱን በበላይነት ይመራል፣ ያስተዳድራል
 - ሐ. ምክር ቤቱን በመወከል ግንኙነቶችን ያደርጋል፣
 - መ. የምክር ቤቱን ኮሚቴዎች ሊቃነመናብርት፣ ምክትል ሊቃነ መናብርት፣ እና አባሳት፣ የምክር ቤቱን ጽህፌት ቤት ኃላፌ እንዲሁም በፀግ መሠረት ምክር ቤቱ በሚወከልባቸው ተቋማት ውስጥ የሚወከሉ የምክር ቤት አባላትን አቅርቦ ያስመርጣል፣ ያሾጣል እንደዚሁም እንዲወከሉ ያደርጋል።

10. Election of the Speaker and Deputy Speaker of the House

- 1/ Subject to Article 55(19) of the Constitution, there shall be a Speaker and Deputy Speaker of the House.
- 2/ In order to elect the Speaker, an election committee consisting of 5 members shall be elected from among members of the House through the President of FDRE.
- 3/ Three members of the House shall be nominated as candidates for being Speaker of the House.
- 4/ Candidates for being Speaker should get onethird vote of the House. A political party can not nominate more than one candidate.
- 5/ In case more than one candidate are nominated, the Speaker shall be elected by hand raising vote; then the one who gets majority vote shall be the Speaker.
- 6/ When only one candidate is nominated, the Speaker shall be elected by acclamation.
- 7/ The procedure prescribed above for election of the Speaker, shall also apply for the election of the Deputy Speaker.

11. Powers and Functions of the Speaker and Deputy Speaker of the House

- 1/ The Speaker shall have the powers and functions to:
 - (a) preside over the House sessions, and in coordination with the pertinent bodies shall set agendas and notify members of the House of same, in advance;
 - (b) direct and administer the House;
 - (c) represent the House in all its dealings;
 - (d) to nominate and present to the House, chairpersons and deputy chairpersons of committees of the House, members of committees, head of the Secretariat of the House as well as members that represent the House in institutions to which the House shall be represented subject to law, for approval, appointment and representation.

- *w*. የም/ቤቱን ኮሚቴዎች ሥራዎችን ያስተባብራል፣
- ረ. ከሥልጣንና ተግባሩ ውስተ በከፊል ለምክትል አፈገባኤው በጽሑፍ ሊሰተ ይችሳል፣
- ሰ. ምክር ቤቱ በውሣኔ የሚሰጠውን ሌሎች ተግባራት ያከናውናል፣
- ሽ. አፈጉባኤው፣ የመንግሥት ዋና ተጠሪ እና ሴሎች የፓርቲ ዋና ተጠሪዎች የሚመካከሩበት መደበኛ የውይይት መድረክ ያመቻቻል።
- ፪/ ምክትል አፈጉባኤው የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባ ራት ይኖሩታል፣
 - ሀ. አልጉባኤው በሌለበት ወይም አቋም ይዞ በምክር ቤቱ ውይይት ለመሣተፍ በሚፈልግበት ጊዜ ተክቶ ይሠራል።
 - ለ. ምክር ቤቱና አፈጉባኤው በጽሁፍ የሚሰጡትን ሌሎች ተግባራት ያከናውናል።

፲፪. የዕለታዊ አጀንዳዎች አቀራረብ

- ፩/ ምክር ቤቱ የሚወያይባቸው አጀ*ንጻዎች* የሚ*መ*ነ ጩት፣
 - ህ. በመንግሥት፣
 - ለ. በፌዴሬሽን ምክር ቤት፣
 - ሐ. በአፌጉባኤው፣
 - መ. በፌዴራል ጠቅሳይ ፍርድ ቤት፣
 - *w*. በምክር ቤቱ ኮሚቴዎች፣
 - *ሬ. በምክር* ቤት አባላት፣
 - ሰ. ለምክር ቤቱ በቀጥታ ተጠሪ በሆኑ አካላት፣
 - ሽ. በፓርቲ ተጠሪዎች፣
- ፪/ ከላይ በንዑስ አንቀጽ ፩ (ሀ) የሚቀርብ አጀንጻ ቅድሚያ ተሰጥቶት ውይይት ይደረግበታል።
- ፫/ ከሳይ በንዑስ አንቀጽ /፩/ በተዘረዘፍት አካሳት የሚመነጩ አጀንዳዎች ለምክር ቤቱ የሚቀርቡት በአፈጉባኤው በኩል ነው።
- ፬/ በአጀንዳ አቅራቢዎች አስቸኳይ ናቸው ተብለው የሚታመንባቸው ጉዳዮች ከአንድ ቀን በፊት ለአፈ ጉባኤው መቅረብ አለባቸው።
- ፭/ በአጀንዳዎች አቀራረብ ቅደም ተከተልና ለውይይት የሚያስፌልገውን ጊዜ በተመለከተ የመንግሥት ዋና ተጠሪ እና አፌጉባኤው በ*ጋራ* በመመካከር ይወስናሉ።
- ½/ የሌሎች የፓርቲ ዋና ተጠሪዎች እንዲያዝሳቸው የሚፈልጓቸውን አጀንዳዎች እና ሰጉዳዩ የሚያስፈ-ልገውን የውይይት የጊዜ መጠን አስመልክቶ ከመንግሥት ዋና ተጠሪ ጋር ይመካከራሉ።

- (e) coordinate the activities of the committees of the House;
- (f) delegate part of his powers and duties to the Deputy Speaker in writing;
- (g) undertake such other activities as may be assigned to him by the House.
- (h) facilitate a regular forum of discussion for the Government Chief Whip and Chief Whips of other parties.
- 2/ The Deputy Speaker of the House shall have the Powers and Functions to:
 - (a) represent the Speaker in his absence or when the Speaker wants to participate in the discussion of the House having his position;
 - (b) undertake such other activities as may be given to him by the House and the Speaker in writing.

12. Setting of Agendas

- 1/ Agendas for discussion by the House may come from
 - (a) Government
 - (b) the House of the Federation
 - (c) the Speaker
 - (d) the Federal Supreme Court
 - (e) Committees of the House
 - (f) Members of the House
 - (g) Bodies directly accountable to the House
 - (h) Party Whips
- 2/ An agenda initiated by the body which is stated in Sub Article 1(a) above shall get priority.
- 3/ Agendas that are initiated by bodies listed under Sub Article 1 above shall be presented to the House through the Speaker.
- 4/ Issues that are believed to be urgent by the initiators shall be presented to the Speaker before one day.
- 5/ The Government chief whip and the Speaker shall discuss and decide regarding arrangement of agendas and time required for deliberation.
- 6/ Chief Whips of other parties shall consult the Government Chief Whip regarding agendas they propose and time required for deliberation.

- ፯/ ሴሎች አስገዳጅ ድን*ጋጌዎ*ች እንደተጠበቁ ሆነው በአፈጉባኤው በኩል ተቀርጸው በቀረቡ አጀንዳዎች ምክር ቤቱ በእ*ያንዳን*ዱ ላይ ድምጽ ይሰጣል በአብላጫ ድምጽ ሲደገፍም በአጀንዳነት ይያዛል።
- ፰/ ምክር ቤቱ በአጀንጻነት ባፀደቃቸው ጉዳዮች ሳይ በቂ ውይይት በማድረግ ውሳኔ ያሳልፋል።
- ፱/ ምክር ቤቱ የተለየ አቅጣጫ ካሳስቀመጠ በስተቀር በምክር ቤቱ ውድቅ የሆነ አጀንዳ በዚያው ዓመት ተመልሶ ለምክር ቤቱ አይቀርብም።

፲፫ <u>የምክር ቤቱ አባላት መብትና ግዲታዎች እንዲሁም</u> የሥነምግባር አሥራሮች

የምክር ቤቱ አባሳት ሥልጣንና ተግባራቸውን በአግባቡ መወጣት የሚያስችላቸው መብቶች ይኖሯቸዋል። በአን ጻሩም ህብረተሰቡ የጣለባቸውን ኃላፊነቶችና የሥነም ግባር ግዴታዎች በአግባቡ መወጣት ይኖርባቸዋል። ዝርዝሩ በደንብ ይደነገጋል።

ክፍል ሦስት

<u>የምክር ቤቱ ኮሚቴዎች፣ የፓርቲ ተጠሪዎች እና የክብር</u> <u>ተበቃ ሀይል አደረጃጀት፣ ሥልጣንና ተግባር እንዲሁም</u> አጠቃላይ አሥራር

፲፬. <u>የአስተባባሪ ኮሚቴው አደረጃጀት፣ ሥልጣንና ተግባር</u> እንዲሁም አሰራር

- **፩/ አስተባባሪ ኮሚቴው**
 - ህ. አፈጉባኤውን፣ ምክተል አፈጉባኤውን፣ የቋሚ ኮሚቴዎች ሊቃነመናብርት እና ምክተል ሊቃነመናብርትን እንዲሁም የምክር ቤቱ ጽህፈት ቤት ኃላፊን በአባልነት የያዘ ነው።
 - ለ. የሚ*መ*ራው በአፈጉባኤው ሲሆን ውሣኔዎችን በአብሳጫ ድምፅ ያሣልፋል፣ ከአባሳቱ ከግማሽ በሳይ ከተገኙ ምልዐተ ጉባኤ ይሆናል።
 - ሐ. ከአባሳቱ መካከል ፀሐፊ ይመርጣል::
- ፪/ የምክር ቤቱ አስተባባሪ ኮሚቴ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፣
 - ሀ. የኮሚቴዎችን የሥራ ዕቅድ ማስተባበርና የምክር ቤቱን አጠቃሳይ የሥራ ሂደት፣ ቅንጅትና ስኬታማነት ይከታተሳል።
 - ለ. በምክር ቤቱ ውስጥ የሚከሰቱትን ዋና ዋና ችግሮችና አዎንታዊ ጎኖች በሚመለከት በየወ ቅቱ ይገመግጣል፣ አጠቃላይ የሥራ አቅጣጫ በመቀየስም ለሚመለከተው ኮሚቴ መመሪያ ይሰጣል።

- 7/ Consistent with other obligatory provisions, an agenda to be designed and presented by the Speaker of the House must be approved by a majority vote of the House.
- 8/ The House shall pass decisions after adequately deliberating up on issues presented as agenda.
- 9/ Unless treated by the House otherwise, an agenda that is rejected by the House shall not be presented again to the House in same year.

13. Rights and Duties of Members of the House as well as Ethical Procedure

Members of the House shall have right that would enable them to carryout their duties and responsibilities appropriately. In line with this they are supposed to properly undertake the responsibilities and ethical obligations vested on them by the public. Particulars shall be provided by regulation.

PART THREE

Structure, Powers and Functions as well as General Working Procedures of Committees, Seargent at Arms and Party Whips of the House

14.Structure, Powers and Function as well as Working Procedures of the Coordinating Committee

- 1/ The Coordinating Committee
 - (a) shall comprise the Speaker, Deputy Speaker, Chairpersons and Deputy Chairpersons of the Standing Committees as well as head of the Secretariat of the House as its members.
 - (b) the Speaker shall preside over sessions of the committee and pass decisions by a majority vote. The presence of more than half of the members shall constitute a quorum.
 - (c) shall elect a secretary from among its members.
- 2/ The Coordinating Committee of the House shall have the following powers and functions.
 - (a) coordinates the work plan of the committees and supervises the general flow harmony and effectiveness of works in the House.
 - (b) evaluate the major problems and strong points identified in the House, streamline general work plans and issue directives to the pertinent committees.

- ሐ. አፈጉባኤው በዚህ ኮሚቴ እንዲታዩ ያመነባ ቸውን ጉዳዮች እንዲሁም የቋሚ ኮሚቴ አባሳት ተወያይተው በአስተባባሪ ኮሚቴው እንዲታዩ የሚወስኗቸው አጀንዳዎችን በተመለከተ ይወያያል፣
- መ. አዳዲስ መንግሥታዊ አካላት ሲደራጁ ወይም ከነበሩት እንደ አዲስ ሲዋቀሩ ተገቢውን ክት ትልና ቁጥናር የሚያደርግ ከስራቸው ጠባይ ጋር ለተዛመደው **ቋሚ** ኮሚቴ ይደለድላል።
- ፫/ <mark>ቋሚ ኮሚቴዎች እንዲከተሷቸው በአንቀጽ </mark>፳፪ የተዘረዘሩትን አጠቃሳይ የአሰራር ስልቶች አስተ ባባሪ ኮሚቴውም እንደስራ ባህሪው ይከተሳቸዋል።

፲፭. <u>የጊዜያዊ ኮሚቴ አደረጃጀት፣ ሥልጣንና ተግባር</u> እንዲሁም አሥራር

- ፩/ ምክር ቤቱ በቋሚ ኮሚቴዎችና በአስተባባሪ ኮሚቴው በቀጥታ ሊከናወኑ የማይችሉ አስቸኳይና አስፈሳጊ ናቸው ብሎ ያመነባቸው ሁኔታዎች ሲያጋጥሙት ጊዜያዊ ኮሚቴዎች ያቋቁጣል።
- ፪/ የጊዜያዊ ኮሚቴው ሥልጣን በሚከሰተው አስቸኳ ይና አስፈላጊ ጉዳይ ዙሪያ ሆኖ ተልዕኮውን ለማከ ናወን አጠቃላይ የሥራ አቅጣጫ በምክር ቤቱ የሚሰጠው ይሆናል።
- ፫/ የጊዜያዊ ከሚቴው አባላት ብዛት እንደሁኔታው በምክር ቤቱ የሚወሰን ሆኖ፣ ከሚቴውን የሚመሩ ሊቀመንበርና ምክትል ሊቀመንበር ምክር ቤቱ ይመድባል።
- ፬/ ጊዜያዊ ኮሚቴው በሚሰጠው ሥልጣን ዙሪያ ሥራውን አጠናቆ ለምክር ቤቱ ሪፖርት ካቀረበ በኋላ ይከስጣል ፡፡

፲፮. <u>የቋሚ ንዑስ ኮሚቴ አደሪጃጀት፣ ሥልጣንና ተግባር</u> <u>እንዲሁም አ</u>ሰራር፤

- ፩/ ቋሚ ኮሚቴው ባጋጠመው የሥራ ስፋት ከቋሚ ኮሚቴው ጋር የሚሰሩ ከምክር ቤት አባሳት መካከል እንዲቋቋምንት ምክር ቤቱን ሲጠይቅና ሲፈቀድለት በምክር ቤቱ የሚቋቋም ኮሚቴ ነው።
- ፪/ <mark>ቋሚ ን</mark>ዑስ ኮሚቴዎች ተጠሪነታቸው ለተቋቋሙሳ ቸው ቋሚ ኮሚቴዎች ይሆናል።
- ፫/ ከቋጣ ኮሚቴዎቻቸው *ጋ*ር በመወያየት የሚያከ ናውኗቸውን ተግባራትና የሥራ አቅጣጫ ይቀበሳሉ፤ የሥራ ዕቅድ ያወጣሉ፣ ሪፖርትና የውሣኔ ሃሳብ ለቋጣ ኮሚቴያቸው ያቀርባሉ።

- (c) hold discussions on issues and agendas which the Speaker believes should be seen by this committee or referred to it by the Standing Committees.
- (d) when Government bodies are newly organized or restructured a relevant standing committee that carries out the oversighting function shall be assigned
- 3/ The coordinating committee shall apply the general working procedures provided for the standing committees in Article 22 of this proclamation.

15. Structure, Powers and Functions of the Ad hoc Committee

- 1/ The House shall establish ad hoc committees when it is convinced that there are urgent and vital issues, which may not be directly undertaken by the Standing and Coordinating Committees.
- 2/ The power of the ad hoc committee shall be determined by the urgency and vitality of situations that may take place, however the House shall give general directives that may enable it accomplish its missions.
- 3/ The House, depending on the situation, shall determine the number of members of the *ad hoc* committee and assign *chairperson* and *deputy chairperson* to lead the committee.
- 4/ The *ad hoc* committee shall dissolve after accomplishing its mission within its powers and presenting a report to the House.

16. Structure, Powers and Functions as well as Working Procedures of the Standing Sub-Committee

- 1/ Standing Sub-Committee is a committee established by the House upon the request of the Standing Committee to undertake activities it has been unable to accomplish owing to the heavy workload
- 2/ The Standing Sub-Committees shall be accountable to the pertinent Standing Committees.
- 3/ Shall receive directions and activities to be carried out in consultation with the Standing Committees, prepare work plans, submit a report and recommendation to the Standing Committee.

- ፬/ አጠቃላይ አሰራራቸውን ተጠሪ ከሆኑበት ቋሚ ኮሚቴ *ጋ*ር በመሆን በውስጣዊ የአሰራርና የሥነ ሥርዓት መመሪያ ይወስናሉ።
- ፭/ እያንደንዱ ቋሚ ንዑስ ኮሚቴ አንድ ሲቀመንበርና አንድ ምክትል ሲቀመንበር ይኖረዋል። ተጠ ሪነታቸውም ለተቋቋሙለት ቋሚ ኮሚቴና ለቋሚ ንዑስ ኮሚቴው ይሆናል።
- ፯/ ለቋሚ ንዑስ ኮሚቴዎች ሥራ አስፌሳጊ የሆኑ ሁኔታዎች ይመቻቹሳቸዋል።
- ፯/ ለቋሚ ኮሚቴ አባሳት የተደነገጉ መብትና ግዴታዎች ለቋሚ ንዑስ ኮሚቴ አባሳት ተሬፃሚ ይሆናሉ።

፲፯. <u>የንዑስ ኮሚቴ አደረጃጀት፣ ሥልጣንና ተግባር</u> እንዲሁም አሥራር

- ፩/ ንዑስ ኮሚቴው ማንኛውም ቋሚ ኮሚቴ ኃላፊነቱን ለመወጣት ሲባል የራሱን አባላት አመቺ በሆነ መልኩ በመከፋፊል የሚያደራጀው አካል ነው።
- ፪/ በቋሚ ኮሚቴው አባላት የሚመረጡ *እያንዳንዱ* ንዑስ ኮሚቴ ሊቀመንበርና ምክትል ሊቀመንበር ይኖራቸዋል።
- ፫/ በቋሚ ኮሚቴው ዓመታዊ የሥራ ዕቅድ ሳይ በመመርኮዝ ዕቅድ ያዘጋጃል፣ ይፈፅማል እንዲሁም ለቋሚ ኮሚቴው ሪፖርት ያቀርባል።
- ፬/ ሌሎች በቋሚ ኮሚቴው የሚሰጡትን ተግባራት ያከናውናል።

፲፰ <u>የቋሚ ኮሚቴዎች አደረጃጀት</u>

- ፩/ ምክር ቤቱ የሚከተሉት ቋሚ ኮሚቴዎች ይኖሩታል
 - ሀ. የአቅም ግንባታ ጉዳዮች ቋሚ ኮሚቴ፣
 - ለ. የንግድና ኢንዱስትሪ ጉዳዮች ቋሚ ኮሚቴ፣
 - ሐ. የገጠር ልማት ጉዳዮች ቋሚ ኮሚቴ፣
 - መ. የተፈጥሮ ሀብትና የአካባቢ ጥበቃ ጉዳዮች ቋሚ ኮሚቴ፣
 - w. የመሠረተ ልጣት ጉዳዮች **ቋ**ሚ ኮሚቴ፣
 - ሪ. የበጀትና ፋይናንስ ጉዳዮች ቋሚ ኮሚቴ፣
 - ሰ. የህግና አስተዳደር ጉዳዮች ቋሚ ኮሚቴ፣
 - ሽ. የውጭ ፣ የመከላከያና ደህንነት ጉዳዮች ቋሚ ከሚቴ፣

- 4/ The Standing Sub-Committees shall decide their mode of operation through internal working procedures and directives dealt on together with the Standing Committees.
- 5/ Each Standing Sub-Committee shall have its own chairperson and deputy chairperson and shall be accountable to the Standing Committee and Standing Sub-Committee they are assigned to.
- 6/ Facilities needed for the work shall be made available for the Standing Sub-Committees.
- 7/ The rights and duties given to members of the Standing Committees shall also apply to members of the Standing Sub-Committees.

17. Structure, Powers and Functions as well as Working Procedures of the Sub-Committee.

- 1/ A Sub-Committee is a body to be organized by any of the Standing Committees, dividing its members to discharge its responsibilities.
- 2/ Each Sub-Committee shall have its own chairperson and deputy chairperson elected by the members of the respective Standing Committee.
- 3/ It shall prepare work plan based on the standing committee's annual plan, execute and submit a report to the Standing Committee.
- 4/ It shall undertake other activities assigned to it by the Standing Committee.

18. Structure of Standing Committees

- 1/ The House shall have the following Standing Committees:
 - (a) the Capacity Building Affairs Standing Committee;
 - (b) the Trade and Industry Affairs Standing Committee;
 - (c) the Rural Development Affairs Standing Committee;
 - (d) the Natural Resources and Environmental Protection Affairs Standing Committee;
 - (e) the Infrastructure Development Affairs Standing Committee;
 - (f) the Budget and Finance Affairs Standing Committee;
 - (g) the Legal and Administrative Affairs Standing Committee;
 - (h) the Foreign, Defense and Security Affairs Standing Committee;

- ቀ. የሴቶች ጉዳዮች ቋሚ ኮሚቴ፣
- በ. የማስታወቂያና የባህል ጉዳዮች ቋሚ ኮሚቴ፣
- ሰ. የማህበራዊ ጉዳዮች ቋሚ ኮሚቴ፣
- ቸ. የአርብቶ አደሩ ጉዳዮች ቋሚ ኮሚቴ፣
- ፫/ እያንዳንዱ ቋሚ ኮሚቴ ሲቀመንበሩንና ምክትል ሲቀመንበሩን ጨምሮ በአፈጉባኤው አቅራቢነት በህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት የሚመረጡ ፲፫ አባሳት ይኖሩታል፣
- ፬/ አንድ የምክር ቤት አባል በአንድ ጊዜ ከአንድ ቋሚ ኮሚቴ በሳይ አባል ሆኖ ሊሥራ አይችልም፣
- ፩/ የቋሚ ከሚቴዎች ሊቃነመናብርት ተጠሪነታቸው ለከሚቴውና ለአፈጉባኤው ይሆናል፣
- ½/ እ*ያንዳን*ዱ ቋሚ ኮሚቴ አስፈላጊ የሆኑ ድ*ጋ*ፍ ሰጪ ሥራተኞች ይኖሩታል፣

፲፱. <u>የቋሚ ኮሚቴዎች ሥልጣንና ተግባር</u>

የምክር ቤቱ **ቋሚ ኮሚቴዎች የሚከተሉት አ**ጠቃሳይ ሥልጣንና ተግባር አ**ሳ**ቸው፣

- ፩/ በአንቀጽ ፮ መሠረት በተመፍሳቸው የህግ ሬቂቆች ሳይ የውሣኔ ሀሳብና አስተያየት ለምክር ቤቱ ያቀርባሉ።
- ፪/ በየቋሚ ኮሚቴዎች ስልጣንና ተግባር ሥር እንደየአግባቡ በተደለደሉት መንግሥታዊ አካሳት ሳይ ክትትልና ቁጥር ያደር*ጋ*ሉ።
- ፫/ እንደየአግባቡ በተለያዩ *መንገዶችና ሁ*ኔ*ታዎች* የሚቀርቡሳቸውን አቤቱታዎች ያስተናግዳሉ።
- ፬/ በተቋቋሙበት ዓሳማ ዙሪያ ጥናት ያካሂዳሉ፣ የሃገሪቱን ህኈች ፖሊሲዎች፣ ስትራቴጂዎችና ፕሮግራሞች ተግባራዊ መሆናቸውን ይከታተሳሉ፣
- ፭/ ልዩ ልዩ ዐውደ ተናቶች፣ የውይይት *ማ*ድረኮች ያዘ*ጋ*ጃሉ፣ የልምድ ልውውጣችንም ያደር*ጋ*ሉ።
- ½/ ሥራቸውን በንዑስ ኮሚቴዎች ከፋፍለው ሊሥሩ ይችሳሉ፣ ከአቅም በላይ የሆነ የሥራ ብዛት ወይም መስፋት ሲያጋጥጣቸውም ይህንን ለምክር ቤቱ በጣቅረብ ቋሚ ንዑስ ኮሚቴዎች እንዲቋቋሙላቸው ያደርጋሉ።

- (i) the Women's Affairs Standing Committee;
- (j) the Information and Cultural Affairs Standing Committee;
- (k) the Social Affairs Standing Committee; and
- (l) the Pastoralists Affairs Standing Committee.
- 2/ The Standing Committees shall be accountable to the House.
- 3/ Each Standing Committee shall have 13 members including the chairperson and deputy chairperson, to be nominated by the Speaker and appointed by the House.
- 4/ A member of the House shall not be a member of more than one Standing Committee at one time.
- 5/ Chairpersons of the Standing Committees shall be accountable to the committee and the Speaker of the House.
- 6/ Each Standing Committee shall have essential support staff.

19. Powers and Functions of the Standing Committees

Standing Committees of the House shall have the following general powers and functions:

- 1/ submit recommendations and suggestions to the House, on the draft laws referred to them as stipulated in Article 6.
- 2/ *oversight* government bodies assigned to them, whenever necessary.
- 3/ receive complaints sent to them through various ways.
- 4/ conduct, subject to the purpose of their establishment, studies and supervise the effective implementation of national laws, polices, strategies and programs.
- 5/ organize various workshops and discussion forums as well as facilitate mechanisms for experience sharing.
- 6/ may undertake their activities by breaking up into Sub-Committees and may also request the House for the establishment of Standing Sub-Committees citing workload of the committee.

- ፯/ ሕግ በማውጣትና የአስ<mark>ፈጻሚ አካሳት ክ</mark>ትትል በሚደረግበት ወቅት የፆታ አድል*ዎን* ያስወግድና ሥርዓተ ፆታን ያገናዘቡ መሆናቸውን ያረ*ጋ*ግጣሉ፣
- ፰/ ከምክር ቤቱ ወይም ከአፈጉባኤው የሚሰጧቸውን ሌሎች ሥራዎች ያከናውናሉ።

<u> ጀ/ የቋሚ ኮሚቴዎች አመራሮች ሥልጣንና ተግባር</u>

- *፩/ የሊቃነመናብርት ሥልጣንና ተግባር፣*
 - ህ. ኮሚቴውን በመወከል ከሌሎች ወገኖች *ጋር* ግንኙነት ያደር*ጋ*ሉ።
 - ለ. በአንቀጽ ፮ *መ*ሠረት ለምክር ቤቱ ሪፖርት ያቀርባሉ።
 - ሐ. ኮሚቴዎቻቸውን ይመራሉ፣ ያስተባብራሉ፣ የስብሰባ ሥነ ሥርዓቱንም ያስጠብቃሉ። በአንቀጽ ፲፰/፮/ መሠረት ያሳቸውን ድጋፍ ሰጪ ሠራተኞች ያስተዳድራሉ።
 - መ. ተ*ጋ*ባዥ እንግዶች እንዲገኙ ሁኔታዎችን ያመቻቻሉ።
 - ሥ. አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ ከመደበኛ የስብሰባ ጊዜ ውጭ ስብሰባ ይጠራሉ።
 - ረ. ከአፈጉባኤው፣ ከምክር ቤቱና ከኮሚቴው የሚሰጡትን ሌሎች ተግባራት ያከናውናሉ።
- ፪/ የምክትል ሊ*ቃነመ*ናብርት ሥልጣንና ተግባር
 - ህ. ሊቃነመናብርቱ በማይገኙበት ጊዜ ተክተው ይሥራሉ።
 - ለ. የኮሚቴዎች ሰንድና ቃለ ጉባኤዎች በአግባቡ መያዛቸውን ያረ*ጋ*ግጣሉ።
 - ሐ. ሌሎች በኮሚቴዎቻቸው ሊቃነመናብርትና በኮሚቴዎቻቸው የሚሰጧቸውን ሥራዎች ያከናውናሉ።
- ፫/ ከሳይ በንዑስ አንቀጽ /፩/ እና /፪/ የተገለጹት አመራሮች የሥራ እንቅስቃሴያቸውን በየኮሚቴ ዎቻቸው አባሳት ዕውቅና የመምራት ግዴታ አለባቸው::

፩/ የምክር ቤቱ የቋሚ ኮሚቴ አባሳት ከአለት ተአለት የኮሚቴ ሥራዎቻቸው ጋር የተያያዙ መብቶች ይኖሯቸዋል።

- 7/ make sure that, their legislative and investigative activities are done on gender equality basis and gender sensitized.
- 8/ undertake other assignments given by the House or the Speaker.

20. Powers and Functions of Leadership of the Standing Committees

- 1/ powers and functions of chairpersons shall be to:
 - (a) represent the committee in all its dealings with third parties;
 - (b) submit a report to the House as stipulated in Article 6;
 - (c) direct the committees, coordinate and preside over meetings. They shall administer the support staff enshrined in Article 18(6).
 - (d) facilitate ways for the presence of invited guests;
 - (e) call for extra ordinary meetings;
 - (f) carryout other activities given by the Speaker, the House and the committee;
- 2/ Powers and functions of the deputy chairpersons shall be to:
 - (a) represent the chair persons in their absence:
 - (b) make sure that the committees' documents and minutes are properly kept;
 - (c) undertake other activities assigned to them by the committees' chairpersons and the committees;
- 3/ The leadership specified in Sub Article (1) and (2) of this Article shall undertake their activities with the knowledge of their committee members;
- **21.** Rights and Obligations of Members of the Standing Committees:
 - 1/ Members of Standing Committees of the House shall have rights related to their daily committee functions.

- <u>፪/ የቋሚ ኮሚቴዎች አባላት የሚከተሉት ዋና ዋና</u> **ግ**ዴታዎች አሏቸው፣
 - v. ne በሆን ምክንያት ካልሆነ በስተቀር በማናቸውም የኮሚቴው ስብሰባዎች የመገኘት፣
 - ለ. የተ*መ*ደቡሳቸውን ሥራዎች በአግባቡ የመከታ ተልና የማከናወን፣
 - ሐ. በአገር ውስተም ሆነ በውጪ ሀገር በሚደረጉ ጥናቶች፣ ስብሰባዎች *እንዲሁም የመስክ ሥራ* ዎች የሚወከል አባል ስለሁኔታው የተጠናከረ ሪፖርት ለሚመለከተው አካል የማቅረብ፣
- *እያንዳን*ዱ የኮሚቴ አባል በተናጠልም ይሁን በ*ጋራ* ለሚያከናውነው ሥራ ሃላፊነት አለበት፣ ግዲታውን በማይወጣ የኮሚቴ አባል በኮሚቴው ተገምግሞ እና ተወስኖ ለምክር ቤቱ ሪፖርት ይቀርባል።

የምክር ቤቱ ቋሚ ኮሚቴዎች የሚከተሉት ዋና ዋና የአሠራር ስልትና ሥነ ሥርዓት ይኖሯቸዋል፣

- §/ ከምክር ቤቱና ከአፈጉባኤው ከመጀ*መሪያ ን*ባብ በኋላ ለቋሚ ኮሚቴዎች የተመሩ ረቂቅ **እንደየሁኔታው፣**
 - ህ. ማስታወቂያ በማውጣት፣
 - ለ. አስረጂ አካልና ጉዳዩ በቀጥታ የሚመለከታ ቸው አካላትን በ*ጦጋ*በዝ፣
 - ሐ. የህዝብ አስተያየት መስጫ መድረክ በማዘ *ጋ*ጀት፣ *ሪፖርት*ና የውሣኔ ሀሳብ ለምክር ቤቱ ማቅረብ።
- ፪/ ቋሚ ኮሚቴዎች የመመርመርና የመከታተል ሥራቸውን የሚያከናውኑት በሚከተሉት ስልቶች መሠረት ነው፣
 - ህ. ከሚከታተሏቸው തയ്യെ ቤቶች ለቅድና የክንውን ሪፖርት በመቀበል፣
 - ለ. ስብሰባዎችንና ኮንፈረንሶችን በመሣተፍ፣
 - ሐ. የሚመለከታቸውን አካላት በመዋራትና በማነ *ጋገር*፣ አስፈላጊ ከሆነም *መ*ግለጫ እንዲሰጥ በማድሬግ፣
 - *መ. ለሥራው አጋዥ የሆኑ የተለያዩ ጉብኝቶችን* በማድሬግ፣
 - **ሥ. ከተለያዩ የህብረተሰብ ክፍሎች የሚደርሷቸውን** ዋቆማና አቤቱ*ታዎችን ማ*ነሻ በማድረ*ግ ነው*።

- 2/ Members of the Standing Committees shall have the following major obligations:
 - (a) except where there is a good cause for absence, any member is obliged to be present at all committee meetings;
 - (b) undertaking and supervise the execution of assignments on time;
 - (c) a member represented to take part in the studies to be conducted both at home and abroad as well as meetings and field works shall submit a sound report to the pertinent body of the House.
- 3/ a committee member is responsible for the activities carried out both individually and jointly. A member, who failed to accomplish his/her duties, shall be evaluated by the committee and the report that includes recommendation shall be presented to the House.
- **22.** General Working Procedures of the Standing Committees

The Standing Committees of the House shall have the following major working systems and procedures:

- A Committee having received a draft law, subsequent to the first reading, shall itemize the matter in its agenda; and
 - (a) give notice;
 - (b) invite resource persons and bodies directly concerned with the matter; and
 - (c) arrange public opinion collecting forums; and submit a report and recommendation to the House.
- 2/ Standing Committees shall undertake their duties of investigation and supervision by the following mechanisms:
 - (a) receiving plan and report of achievements of the institutions they supervise;
 - (b) taking part in meetings and conferences;
 - (c) inviting and talking to concerned bodies and where necessary, causing explanation be given;
 - (d) making helpful visits;
 - (e) embarking on tips and petitions submitted by different sectors of the society.

- ፫/ ከሌሎች ቋሚ ኮሚቴዎች ወይም አካላት *ጋር* ቅንጅት በመፍጠር፣
- ፬/ ሪፖርት በማዘጋጀት፣ መግለጫዎችን በመስጠት፣
- ፭/ በዓመታዊ *ዕ*ቅድ በመመራት እና አጠቃሳይ ሥራቸውን በመገምገም ይሆናል።

<u> ሸ፫. የቋሚ ኮሚቴዎች የስብሰባ ሥነ ሥርዓት</u>

- ፩/ ልዩ በሆነ ሁኔታ ካልተቀየረ በስተቀር በመደበኛነት ኮሚቴዎች ቋሚ የስብሰባ ቀናት፣ ቦታና ሰዓት ይኖራቸዋል።
- ፪/ የምክር ቤቱ አባሳትና ተ*ጋ*ባዥ እንግዶች አጀ*ንዳ* ሳያስይዙ እና ያለድምፅ በ<mark>ቋሚ</mark> ኮሚቴ ስብሰባ ሳይ መሣተፍ ይችሳሉ።
- ፫/ ከሳይ በንዑስ አንቀጽ /፩/ ና /፪/ የተመለከተው እንዲሁም የስብሰባ አካሄድና የውሳኔ አሰጣተ ሁኔታ የምክር ቤቱን የአሠራር ሥነ ሥርዓት የሚከተል ሆኖ ዝርዝሩ በደንብ ይወሰናል።

- ፩/ የአቅም ግንባታ ጉዳዮች ቋማ ከሚቴ የተቋቋመበት ዋና ዓላማ፣
 - ሀ ፈጣን ልጣት ለማምጣትና በዴሞክራሲ የታነፀ ሀብረተሰብን ለመፍጠር በብቃት፣ በተራት፣ በታማኝነትና በቁርጠኝነት ሊሰራ የሚችል የሰለጠነ የሰው ኃይል በአዌር ጊዜና በሰፊው ለማፍራት፣
 - ለ. እንዲሁም በመንግሥትና በግሉ ክፍለ ኤኮኖሚ የጣቀድና የጣስፌፀም አቅምን ለመገንባት የሚደረገውን እንቅስቃሴ ተግባራዊ መሆኑን መከታተልና መመርመር ነው፣
- ፪/ የአቅም ግምባታ ጉዳዮች ቋሚ ኮሚቴ የሚከተሉ ትን መሥሪያ ቤቶች ይከታተሳል፣
 - ሀ. የአቅም ግንባታ ሚኒስቴር፣
 - ለ. ትምህርት ሚኒስቴር፣
 - ሐ. የኢትዮጵያ ሳይንስና ቴክኖሎጂ ኮሚሽን፣
 - መ. የፌዴራል ሲቪል ሰርቪስ ኮሚሽን፣
 - w. የኢትጵዮጵያ ሥራ አመራር ኢንስቲትዮት፣
 - **ሬ. የኢትዮጵያ ሲቪል ሰርቪስ ኮሌጅ፣**
 - ሰ. የፍትህና የህግ ሥርዓት ምርምር ኢንስቲትዩት፣

- 3/ creating coordination with other standing committees or bodies;
- 4/ preparing report, giving explanations;
- 5/ by the guidance of the annual plan and reviewing their general duties;

23. Procedures of Standing Committee Meetings

- 1/ unless otherwise changed for special reasons, the Standing Committees shall regularly have fixed meeting days, place and time.
- 2/ Members of the House and invited guests may participate in meetings of Standing Committees without having the power of motioning agenda and vote
- 3/ particulars relating to Sub Article (1) and (2) above and conditions of meeting and decision making procedures shall be in line with the working procedures of the House and the specifics of which shall be determined by Regulations.

24. The Capacity Building Affairs Standing Committee

- 1/ The major objective for the establishment of the Capacity Building Affairs Standing Committee is:
 - (a) to produce trained manpower in a short time and in a big number who could be committed to work effectively, with a great sense of responsibility and integrity to bring about rapid economic development and build a society based on democratic principles;
 - (b) as well as to implement, supervise and investigate the measures being undertaken to build execution and planning capacities both in the government and private economic sectors;
- 2/ The Capacity Building Affairs Standing Committee shall supervise the following governmental institutions:
 - (a) Ministry of Capacity Building;
 - (b) Ministry of Education;
 - (c) The Ethiopian Science and Technology Commission;
 - (d) The Federal Civil Service commission;
 - (e) The Ethiopian Management Institute;
 - (f) The Ethiopian Civil Service College; and
 - (g) Justice and Legal Order Research Center.

፫/ ከሳይ በንዑስ አንቀጽ /፪/ የተዘረዘሩትን አካሳት በተመለከተ በማናቸውም ህጎች ተለይተው በተሰጧቸው ሥልጣንና ተግባራት ዙሪያ ረቂቅ ህግ አዘጋጅቶ ለምክር ቤቱ ሊያቀርብ ይችሳል፣ ይቆጣጠራል፣ ይከታተሳል፣ አስፌሳጊ ሆኖ ሲገኝም ይመረምራል፣

፬/ የንግድና ኢንዱስትሪ ጉዳዮች ቋሚ ኮሚቴ የሚከተሉት ዋና ዋና ዓሳማዎች ይኖሩታል:-

የንግድና እንዱስተሪ ፖሊሲ እና ስትራቴጂ የአገሪ ቱን የኢኮኖሚ ዕድባት በሚያፋጥን መልኩ ተግባ ራዊ መሆኑን፣ ንግድና፣ ኢንዱስትሪ እንደዚሁም ጥቃቅንና አነስተኛ ተቋጣት እንዲስፋፋ የሚያበ ረታቱ ተግባራት በአግባቡ መከናወናቸውን፣ የኢን ቨስትመንት ፖሊሲና ህግ በመስኩ ለሚሰጣሩ ምቹ ሁኔታዎችን መፈጠሩን፣ እንዲሁም የክልሎችን የንግድ ግንኙነት የውጭ ንግድ ሥራንና በአገር አቀፍ ደረጃ ሳሉና ለሚቋቋሙ የንግድ ምክር ቤቶች የወጡ ፖሊሲዎች፣ ሕጎችና ደንቦች ተግባራዊነትን መከታተልና መመርመር ይሆናል።

- ፪/ የንግድና ኢንዱስትሪ ጉዳዮች ቋሚ ኮሚቴ የሚከተሉትን መሥሪያ ቤቶች ይከታተሳል፣
 - ሀ. የንግድና ኢንዱስትሪ ሚኒስቴር፣
 - ለ. የኢትዮጵያ ኢንቨስትመንት ኮሚሽን፣
 - ሐ. የኢትዮጵያ የተራትና የደረጃዎች ባለሥልጣን፣
 - መ. የቆዳና ቆዳ ውጤቶች ቴክኖሎጂ ኢንስቲት ዩት፣
 - ም. ፕራይቬይታይዜሽንና የመንግሥት የልጣት ድርጅቶች ተቆጣጣሪ ባለሥልጣን፣
 - ረ. የፌዴራል ጥቃቅንና አነስተኛ ንግድ ሥራዎች ልጣት ድርጅት፣
- ፫/ ከላይ በንዑስ አንቀጽ /፪/ የተዘረዘሩትን አካላት በተመለከተ በማናቸውም ህጎች ተለይተው በተሰጧ ቸው ሥልጣንና ተግባር ዙሪያ ረቂቅ ህግ አዘጋጅቶ ለምክር ቤቱ ሊያቀርብ ይችላል፣ ይቆጣጠራል፣ ይከታተሳል፣ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝም ይመረምራል፣

፩/ የገጠር ልማት ጉዳዮች ቋሚ ኮሚቴ የተቋቋመበት ዋና ዓላማ የግብርናው ክፍለ ኤኮኖሚ ምርትና ምርታማነት እንዲያድግ፣ በምግብ እህል ራስን የመቻልና የምግብ ዋስትና የማረጋገጥ ዓላማ ግቡን እንዲመታ እንዲሁም ግብርና-መር የሆነው የኤኮ ኖሚ ልማት ስትራቴጂ እንዲሳካ የሚወጡ ፖሊ ሲዎች፣ ፕሮግራሞችና እቅዶች በተገቢው መንገድ መፈጸጣቸውን መከታተልና መመርመር ነው:: 3/ Having regard to the bodies specified in Sub-Article (2) above and within the powers and functions specifically given to them by laws, the committee may prepare draft laws and submit to the House; check, supervise as well as investigate the bodies assigned to it whenever deemed necessary.

25. The Trade and Industry Affairs Standing Committee

1/ The Trade and Industry Affairs Standing Committee shall have the following major objectives:

To check that the *trade and industry policy and strategy* has been formulated in such a way to speed up the growth of the national economy and effectively implemented, measures have been taken to encourage the development of trade, industry and *micro and small scale enterprise*, the investment policy and law have created favorable conditions to entrepreneurs as well as supervise and investigate the implementation of polices, laws and regulations issued to facilitate the regions' trade relations, foreign trade and existing and future chambers of commerce at a national level.

- 2/ The Trade and Industry Affairs Standing Committee shall supervise the following governmental institutions:
 - (a) the Ministry of Trade and Industry;
 - (b) The Ethiopian Investment Commission;
 - (c) The Ethiopian Quality and Standards Authority;
 - (d) The Leather and Leather Products Technology Institute;
 - (e) The Privatization and Public Enterprises Supervising Authority; and
 - (f) The Federal Micro and Small Enterprises Development Agency
- 3/ Having regard to the bodies specified in Sub-Article (2) above and within the powers and functions specifically given to them by laws, the committee may prepare draft laws and submit to the House; check, supervise as well as investigate the bodies assigned to it whenever deemed necessary.

26. The Rural Development Affairs Standing Committee

1/ the main objective for establishment of the Rural Development Affairs Standing Committee is to raise production and productivity in the agricultural sector of the economy, to ensure food self sufficiency and food security as well as to supervise and investigate the effective implementation of polices; programs and plans formulated to enable the agriculture led development strategy achieve its objectives

- ፪/ የገጠር ልማት ጉዳዮች ቋሚ ኮሚቴ የሚከተሉትን መሥሪያ ቤቶች ይከታተሳል፣
 - ሀ. ግብርናና ገጠር ልማት ሚኒስቴር፣
 - ለ. የአደ*ጋ መ*ከላከልና ዝግጁነት ኮሚሽን፣
 - ሐ. የኢትዮጵያ ማሕበራዊ ተሃድሶና ልማት ፌንድ፣
 - *መ*. የብዝሃ ሕይዋት ተበቃ ኢንስቲትዩት፣
 - w. የኢትዮጵያ ምርጥ ዘር ድርጅት፣
 - ሪ. የኢትዮጵያ ግብርና ምርምር ድርጅት፣
 - ሰ. የኢትዮጵያ የገጠር ኢነርጂ ልጣትና ጣስፋ ፊያ ጣእከል፣
 - ሽ. የሕብረት ሥራ ኮሚሽን፣
 - ቀ. የኢትዮጵያ የእሀል ንግድ ድርጅት፣
- ፫/ ከሳይ በንዑስ አንቀጽ /፪/ የተዘረዘሩትን አካላት በተመለከተ በማናቸውም ህጎች ተለይተው በተሰጧቸው ሥልጣንና ተግባር ዙሪያ ረቂቅ ህግ አዘጋጅቶ ለምክር ቤቱ ሊያቀርብ ይችላል፣ ይቆጣጠራል፣ ይከታተላል፣ አስፌሳጊ ሆኖ ሲገኝም ይመረምራል

- ፩/ የተፈዋሮ ሀብትና የአካባቢ ጥበቃ ጉዳዮች ቋሚ ኮሚቴ የተቋቋመበት ዋና ዓላማ የአገሪቱን የተፈ ዋሮ ሀብቶች ለመጠበቅና ለመንከባከብ፣ የአካባቢ ደህንነት ተጠብቆ ዘላቂ ልማት እንዲረጋገጥ፣ ፖሊሲዎች፣ ስትራቴጂዎችና ፕሮግራሞች በአግ ባቡ ሥራ ላይ መዋላቸውን መከታተልና መመ ርመር ነው።
- ፪/ የተፈጥሮ ሀብትና የአካባቢ ጥበቃ ጉዳዮች **ቋሚ** ኮሚቴ የሚከተሉትን *መሥሪያ* ቤቶች ይከታተሳል፣
 - ሀ. የአካባቢ ተበቃ ባለሥልጣን፣
 - ለ. የውሃ ሀብት ሚኒስቴር፣
 - ሐ. የማዕድን ሚኒስቴር፣
 - *መ*. የኢትዮ ጂኦሎጂካል ሰርቬይ፣
- ፫/ ከሳይ በንዑስ አንቀጽ /፪/ የተዘረዘሩትን አካላት በተመለከተ በማናቸውም ህጎች ተለይተው በተሰጧቸው ሥልጣንና ተግባር ዙሪያ ረቂቅ ህግ አዘጋጅቶ ለምክር ቤቱ ሊያቀርብ ይችሳል፣ ይቆጣጠራል፣ ይከታተሳል፣ አስፌሳጊ ሆኖ ሲገኝም ይመረምራል።

- 2/ The Rural Development Affairs Standing Committee shall supervise the following governmental institutions:
 - (a) the Ministry of Agriculture and Rural Development;
 - (b) the Disaster Prevention and Preparedness Commission;
 - (c) The Ethiopian Social Rehabilitation and Development Fund;
 - (d) The Biodiversity Institute;
 - (e) The Ethiopian Seeds Enterprise;
 - (f) The Ethiopian Agricultural Research Organization;
 - (g) The Ethiopian Rural Energy Development and Promotion Center;
 - (h) The Cooperatives' Commission;
 - (i) The Ethiopian Grain Trade Enterprise; and
 - (j) The National Veterinary Institute
- 3/ Having regard to the bodies specified in Sub-Article (2) above and within the powers and *functions* specifically given to them *by laws*, the committee *may* prepare *draft laws* and submit to the House; check, supervise as well as investigate *the bodies assigned to it* whenever deemed necessary.
- 27. The Natural Resources and Environmental Protection Affairs Standing Committee
 - 1/ The main objective for the establishment of the Natural Resources and Environmental Protection Affairs Standing Committee is to preserve and conserve the nation's natural resources, to ensure sustainable development, investigate and supervise the effective implementation of policies, strategies and programs adopted.
 - 2/ The Natural Resources and Environmental Protection Affairs Standing Committee shall supervise the following governmental institutions:
 - (a) the Environmental Protection Authority,
 - (b) the Ministry of Water Resources,
 - (c) the Ministry of Mines and
 - (d) The Ethio-Geological Survey.
 - 3/ Having regard to the bodies specified in Sub-Article (2) above and within the powers and *functions* specifically given to them *by laws*, the committee *may* prepare *draft laws* and submit to the House; check, supervise as well as investigate *the bodies assigned to it* whenever deemed necessary.

- ፩/ የመሠረተ ልማት ጉዳዮች ቋሚ ኮሚቴ የሚከ ተሉት ዋና ዋና አሳማዎች ይኖሩታል፣
 - ሀ. ስለኢነርጃ ልማትና አጠቃቀም፣ የኤሌክት ሪክ ሀይል አቅርቦት እድገትና ስርጭትን የሚመለከቱ ተግባራት በተመለከተ፣
 - ለ. የሀገሪቱን የኮንስትራክሽን ስራዎች በተመለ ከተ፣
 - ሐ. የሃገሪቱ የአየር፣ የባቡር፣ የባህር መጻጓዥያ፣ የፖስታ እና የቴሌኮሙኒኬሽን አገልግሎት እንዲስፋፉ መደረጉን በተመለከተ፣
 - መ የሃገሪቱ የትራንስፖርትና የመገናኛ አውታ ሮች የተለያዩ ዘርፎች ተደ*ጋግ*ፌው የሚያድ ጉበትን አሥራሮች ተግባራዊነት በተመለከተ፣
 - *ພ*. ለመሠረተ ልማት አገልግሎት እንዲውል ከሀገር ውስጥና ከውጭ በእርዳታና በብድር የተያዙ በጀት አጠቃቀምን የካፒታል መቆጣጠር በተመለከተ በፖሊሲ፣ በሕግና መሠረት መሆናቸውን ደንብ የተከናወኑ *መ*ከታተልና *መመርመር ነ*ው::
- ፪/ የመሠረተ ልጣት ጉዳዮች ቋሚ ከሚቴ የሚከተሉትን መሥሪያ ቤቶች ይከታተሳል፣
 - ህ. የመሠረተ ልማት ሚኒስቴር፣
 - ለ. የኢትዮጵያ ኤሌክትሪክ ኃይል ኮርፖሬሽን፣
 - ሐ. የኢትዮጵያ ኤሌክትሪክ ኃይል ኤጀንሲ፣
 - መ. የኢትዮጵያ ቴሌኮሙኒኬሽን ኮርፖሬሽን፣
 - *w*. የኢትዮጵያ ቴሌኮሙኒኬሽን ኤጀንሲ፣
 - ፈ. የኢትዮጵያ አየር *መንገ*ድ ኢንተርፕራይዝ፣ ሰ. የኢትዮጵያ ሲቪል አቬዬሽን ባለስልጣን፣
 - ሽ. የኢትዮጵያ ኤርፖርት ድርጅት፣
 - ቀ. የኢትዮ ጅቡቲ ምድር ባቡር ድርጅት፣
 - በ. የመንገድ ፈንድ አስተዳደር ጽሀፈት ቤት፣
 - ተ. የትራንስፖርት ባለስልጣን፣
 - ቸ. የኢትዮጵያ መንገዶች ባለስልጣን፣
 - <u>ኅ. የኢትዮጵያ ፖስታ አገልግሎት ድርጅት፣</u>
 - ነ. ብሔራዊ የመጠባበቂያ *ነጻ*ጅ ዴፖዎች አስተ ጻደር፣

28. The Infrastructure Development Affairs Standing Committee.

- 1/ Infrastrcture Development Affairs Standing Committee shall have the following major objectives:
 - (a) activities *regarding* energy development and utilization, electric power supply, growth and distribution,
 - (b regarding the country's construction works,
 - (c) regarding the promotion of the country's air, railway and maritime transportations as well as postal and telecommunications services,
 - (d) seeking ways for the development of the *country's* transport and communications network,
 - (e) investigating and supervising the grants and loans the country has obtained from local and foreign sources to facilitate the development of infrastructure whether they have been used for their intended purposes in line with policies, rules and regulation
- 2/ The Infrastructure Development Affairs Standing Committee shall supervise the following governmental institutions:
 - (a) the Ministry of Infrastructure
 - (b) the Ethiopian Electric Power Corporation;
 - (c) the Ethiopian Electric Power Agency;
 - (d) the Ethiopian Telecommunication Corporation;
 - (e) the Ethiopian Telecommunication Agency;
 - (f) the Ethiopian Airlines Enterprise;
 - (g) the Ethiopian Civil Aviation Authority;
 - (h) the Ethiopian Airports Enterprise;
 - (i) the Ethio-Djibuti Railway organization;
 - (j) Office of the Road Fund Administration;
 - (k) the Transport Authority;
 - (1) the Ethiopian Roads Authority;
 - (m) the Ethiopian Postal Service
 - (n) the National Fuel Depots Reserve Administration;

፫/ ከሳይ በንዑስ አንቀጽ /፪/ የተዘረዘሩትን አካሳት በተመለከተ በማናቸውም ሀጎች ተለይተው በተሰ ጧቸው ሥልጣንና ተግባር ዙሪያ ረቂቅ ሀግ አዘጋጅቶ ለምክር ቤቱ ሲያቀርብ ይችሳል፣ ይቆጣጠራል፣ ይከታተሳል፣ አስፈሳጊ ሆኖ ሲገኝም ይመረምራል

- ፩/ የበጀትና ፋይናንስ ጉዳዮች ቋሚ ኮሚቴ የተቋ ቋመበት ዋና ዓላማ የፌዴራል መንግሥቱን ዓመ ታዊና ተጨማሪ በጀት፣ ለክልሎች የሚሰ ጡትን ድጎማዎች፣ እንዲሁም የፌዴራል መንግ ሥት ገንዘብና ንብረት መሰብሰቡን፣ መጠበቁንና በአግባቡ ሥራ ላይ መዋሉን አግባብነት ያላቸው የአገሪቱን ፖሊሲዎችና ህጐች መሠረት በማድረግ መከታተልና መቆጣጠር ነው።
- ፪/ የበጀት ፋይናንስ ጉዳዮች ቋሚ ኮሚቴ የሚከተሉትን መሥሪያ ቤቶች ይከታተሳል፣
 - ሀ. የገንዘብና የኤኮኖሚ ልማት ሚኒስቴር
 - ለ. የማሪከሳዊ ስታትስቲክስ ባለሥልጣን
 - ሐ. የገቢዎች ሚኒስቴር
 - መ. ካርታ ሥራ ባለሥልጣን
 - *w*. ብሄራዊ የሥነ ህዝብ ጉዳዮች ጽሕ**ል**ት ቤት
 - ረ. የመንግሥት ቤቶች ሽያቄ አስፈጻሚ ጽሕፈት ቤት
 - ሰ. የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ
 - ሽ. ዋናው አዲተር
 - ቀ. የብሔራዊ ሎተሪ አስተዳደር
 - በ. የጉምሩክ ባለሥልጣን
 - ተ የፌዴራል አገር ውስተ ገቢ ባለሥልጣን
 - ቸ. የመንግስት ልጣት ድርጅቶች ባለአደራ ቦርድ
 - ኅ. የኪራይ ቤቶች አስተዳደር ድርጅት
- ፫/ ከሳይ በንዑስ አንቀጽ /፪/ የተዘረዘሩትን አካሳት በተመለከተ በማናቸውም ህንች ተለይተው በተሰጧቸው ሥልጣንና ተግባር ዙሪያ ረቂቅ ህግ አዘጋጅቶ ለምክር ቤቱ ሲያቀርብ ይችሳል፣ ይቆጣጠራል፣ ይከታተሳል፣ አስፌሳጊ ሆኖ ሲገኝም ይመረምራል።
- ፬/ የመንግሥት ዓመታዊ የበጀት ረቂቅ አዋጅ እንዲሁም የተጨማሪ በጀት ረቂቅ አዋጅን በዝርዝር ይመረምራል፣ የውሳኔ ሀሳቡን በማከል ለምክር ቤቱ ያቀርባል።

3/ Having regard to the bodies specified in Sub-Article (2) above and within the powers and functions specifically given to them by laws, the committee may prepare draft laws and submit to the House; check, supervise as well as investigate the bodies assigned to it whenever deemed necessary.

29. The Budget and Finance Affairs Standing Committee

- 1/ The main objective for the establishment of the Budget and Finance Affairs Standing Committee is, based on the relevant policies and laws of the country, to supervise and investigate the Federal Government's annual and additional budget and the subsidies allotted to the regional States as well as to monitor the collection and protection of the Federal Government's money; and its proper usage for the intended purposes
- 2/ The Budget and Finance Affairs Standing Committee shall supervise the following governmental institutions:
 - (a) the Ministry of Finance and Economic Development;
 - (b) the Central Statistical Authority;
 - (c) the Ministry of Revenues;
 - (d) the Mapping Authority;
 - (e) the National Population Office;
 - (f) the Government Owned Houses Sales Execution Office;
 - (g) the National Bank of Ethiopia;
 - (h) the Auditor General;
 - (i) the National Lottery Administration;
 - (j) the Customs Authority;
 - (k) the Federal Inland Revenue Authority;
 - (l) Supervising Authority of Public Enterprises; and
 - (m) the Agency for the Administration of Rental Houses.
- 3/ Having regard to the bodies specified in Sub-Article (2) above and within the powers and *functions* specifically given to them *by laws*, the committee *may* prepare *draft laws* and submit to the House; check, supervise as well as investigate *the bodies assigned to it* whenever deemed necessary.
- 4/ Examine in detail the government's draft annual and additional budget and submit same to the House along with suggestions.

፴. **የህግና አስተዳደር ጉዳዮች ቋሚ ኮሚቴ**

- ፩/ የህግና አስተዳደር ጉዳዮች ቋሚ ኮሚቴ ዋና ዓላማ የፌዴራል መንግሥቱን የፍትህና አስተዳደራዊ አሰራሮች ህገ መንግሥቱን መሠረት በማድረግ መደራጀታቸውንና መፈፀጣቸውን ለመከታተል፣ አንዲሁም በዚህ ዘርፍ የሚያጋጥሙ ችግሮችን በጣጥናት የሚታረምበትን አቅጣጫ መንደፍን በተመለከተ ሆኖ፣ በተለይም፣
 - ህ. ህብሬተሰቡ በህገ መንግሥቱ ያገኛቸውን መሠረታዊ መብቶችና ነፃነቶች በአግባቡ መተግበራቸውንና በሂደት የሚያጋዋሙትን ችግሮች፣
 - ለ. ዲሞክራሲያዊ የምርጫ ስርዓትና ሂደት መዘር*ጋ*ቱንና መከናወኑን፣
 - ሐ. ህብረተሰቡ ከተፅፅኖ ነፃ በሆነ የዳኝነት ስርዓት በአግባቡ መገልገሉን፣
 - መ. ለፌዴራል ጉዳዮች ሚኒስቴር በተሰጠው ሥልጣንና ተግባር ዙሪያ በክልሎችና በፌዴራል መንግሥት ያለውን የሥራ ግንኙነት እንዲሁም፣
 - መ/ ህግ ንክ ፖሊሲዎች፣ ስትራቴጂዎች፣ ፕሮግ ራሞች፣ ህንች፣ ስምምንቶች፣ ወዘተ መንደ ፋቸውንና መተግበራቸውን በተመለከተ ክት ትልና ምርመራ ለማድረግ የተቋቋመ ነው።
- ፪/ የህግና አስተዳደር ጉዳዮች ቋሚ ኮሚቴ የሚከተሉትን መሥሪያ ቤቶች ይከታተሳል፣
 - ሀ. የፌዴራል የፍትህ ሚኒስቴር፣
 - ለ. የፌዴራል ጠቅሳይ ፍ/ቤት፣
 - ሐ. የፌዴራል የልዩ ዐቃቤ ህግ፣
 - መ. የፌዴራል የሥነ ምግባርና ፀረ ሙስና ከሚሽን፣
 - *w*. የኢትዮጵያ ሰብአዊ መብት ኮሚሽን፣
 - **ሬ. የፌዴራል ጉዳዮች ሚኒስቴር፣**
 - ሰ. የፌዴራል ፖሊስ ኮሚሽን፣
 - ሽ. የፌዴራል ማረሚያ ቤቶች አስተዳደር፣
 - ቀ. የፌዴራል የከተሞች ፕላን ኢንስቲትዮት፣
 - በ. የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳድር፣
 - ተ. የድሬዳዋ አስተዳድር፣
 - ቸ. የሕዝብ እንባ ጠባቂ ተቋም፣
 - *ጎ.* የኢትዮጵያ የብሔራዊ ምርጫ ቦርድ፣
 - ነ. የፌዴራል የዳኞች አስተዳደር ጕባኤ፣
 - **ኘ. የምክር ቤቱ ጽህ**ዴት ቤት፣

30. The Legal and Administration Affairs Standing Committee

- 1/ The main objective for the establishment of the Legal and Administration Affairs Standing Committee is to supervise the organization and implementation of the judiciary and administrative working mechanisms of the Federal Government in accordance with the Constitution as well as to study the problems that may face the sector and submit recommendations, particularly whether:
 - (a) the public is realizing the basic rights and freedoms as enshrined in the Federal Constitution and the problems identified in the process;
 - (b) a democratic election system has been established and accomplished accordingly;
 - (c) the public receives the proper service from the independent judiciary,
 - (d) the relationship between the Regional States and the Federal Government has been implemented in line with powers and functions given to the Ministry of Federal Affairs
 - (e) to supervise and investigate the formulation and implementation of law related polices, strategies, programs, codes, agreements, etc.
- 2/ The Legal and Administration Affairs Standing Committee shall supervise the following governmental institutions:
 - (a) the Federal Ministry of Justice;
 - (b) the Federal Supreme Court;
 - (c) the Federal Special Prosecutor;
 - (d) the Federal Ethics and Anti Corruption Commission;
 - (e) the Ethiopian Human Rights Commission;
 - (f) the Ministry of Federal Affairs;
 - (g) the Federal Police Commission;
 - (h) the Federal Prisons Administration,
 - (i) the Federal Towns Planning Institute,
 - (j) the Addis Ababa City administration;
 - (k) the Dire Dawa Administration;
 - (1) Institution of the Ombudsman:
 - (m) the National electoral Board of Ethiopia;
 - (n) the Federal Judicial Administration Council
 - (o) the Secretariat of the House

- ፫/ ከሳይ በንዑስ አንቀጽ /፪/ የተዘረዘሩትን አካሳት በተመለከተ በማናቸውም ህጎች ተለይተው በተሰጧቸው ሥልጣንና ተግባር ዙሪያ ረቂቅ ህግ አዘጋጅቶ ለምክር ቤቱ ሊያቀርብ ይችሳል፣ ይቆጣጠራል፣ ይከታተሳል፣ አስፌሳጊ ሆኖ ሲገኝም ይመረምራል።
- ፬/ ከሳይ በንዑስ አንቀጽ ፪/ለ/ በተመለከተ የህገ መንግሥቱን አንቀጽ ፸፰ የነፃ ዳኝነት አካል ነፃነት በማይጋፋ መልኩ ከሚቴው ሥራውን ያካሂዳል።
- ፭/ ምክር ቤቱ ወደ ማናቸውም ቋሚ ኮሚቴዎች የሚመራቸውን ሬቂቅ ህጎች አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ፣ የህግ ይዘታቸውን በተመለከተ ይመረምራል።
- ፮/ በህገ መንግሥቱ አንቀጽ ፱፬/፮ የተመለከተውን የህግ ከለሳ የማንሣት እንደዚሁም ሌሎች ከአባሳት መብትና ግዴታዎች ጋር የተያያዙ ጉዳዮች ሲመሩለት ወይም ሲቀርብለት ሪፖርትና የውሳኔ ህሳብ አዘጋጅቶ ያቀርባል።
- ፯/ በምክር ቤቱ እንዲዋቀሩ የሚጠየቁ ማናቸውም ተቋማትን በተመለከተ አስተዳደራዊ መዋቅራቸው ከህገ መንግሥቱ ጋር በተጣጠመ መልኩ መደራጀታቸውን መከታተል።
- ፰/ ማናቸውንም ዓለም አቀፍ ውሎችና ስምምነቶችን በተመለከተ ከህግ አኳያ ያላቸውን ተቀባይነት ይመረምራል።

፴፩. <u>የውጭ፣ የመከላከያና ደህንነት ጉዳዮች ቋሚ ኮሚቴ</u>

- ፩/ የውጭ፣ የመከላከያና ደህንንት ጉዳዮች ኮሚቴ የተ**ቋቋ**መበት ዋና ዓሳማ የኢትዮጵያ መንግሥት ከሌሎች አገሮች ጋር በባይሳተራል ሆነ በመልቲሳተራል ደረጃ የሚያደርጋቸው **ነቶች፣ የብድርና እርዳታ ውሎች የሕዝባችንን** ብሔራዊ ጥቅም የሚያፈጋግጥና ሉአሳዊነታችንን የውጭ የሚያስከብር፣ いりとお ከምትከተለው ግንኙነት መርሆና ፖሊሲ *ጋ*ር የተጣጣመ መሆኑን መከታተል፣ መቆጣጠር፣ እንዲሁም ยบาดร *መ*ከላከ*ያና* አደረጃጀትን PHY ደህንነት አስመልክቶ የሀገሪቱን ሉዓላዊነት የሚያስከብር፣ የብሔር ብሔረሰቦች እና ህዝቦችን ተዋጽኦ የጠበቀ *ሠራዊት አደረጃጀትን፣* መብትን የዜማንት የኢምግሬሽንና የስደተኞችን ጉዳዮች እንዳሁም የኢትዮጵያ ህዝቦች ጥቅም መጠበቁን መከታተልና መመርመር ነው;;
- ፪ የውጭ፣ የመከላከያና ደህንነት ጉዳዮች ቋሚ ኮሚቴ የሚከተሉትን መሥሪያ ቤቶች ይከታተሳል፣
 - ሀ. የውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር፣
 - ለ. የመከላከያ ሚኒስቴር፣

- 3/ Having regard to the bodies specified in Sub-Article (2) above and within the powers and *functions* specifically given to them *by laws*, the committee *may* prepare *draft laws* and submit to the House; check, supervise as well as investigate *the bodies assigned to it* whenever deemed necessary.
- 4/ the committee shall undertake its activities specified in Sub Article 2/b/ of this Article without prejudice to the independence of the judiciary provided for under Article 78 of the Constitution.
- 5/ the committee shall investigate the legal content of draft laws referred by the House to any committee where deemed necessary,
- 6/ Prepares and presents report and recommendation when issues related to rights and duties of members, such as lifting the immunity stated under Article 54(6) of the Constitution and others, are referred to it.
- 7/ Supervises that the administrative structures of any institution, requested to be organized by the House, are in compliance with the Constitution
- 8/ Shall investigate the validity of international treaties and agreements form a legal point of view.

31. The Foreign, Defense and Security Affairs Standing Committees

- 1/ The major objective for the establishment of the Foreign, Defense and Security Affairs Standing Committee is to supervise that the bilateral or multilateral agreements and loan, grant agreements Ethiopia has reached with other countries are in favour of the national interests of our people and ensure the sovereignty of the country as well as to make sure that the nation's and the people's defense and security is structured in such a way to defend the sovereignty of the country and the composition of the national army has been in consideration of the various nations, nationalities and peoples and citizens rights, immigration and refugees affairs shall check that the Ethiopian people's interest have been well protected.
- 2/ The Foreign, Defense and Security Affairs Standing Committee shall supervise the following governmental institutions:
 - (a) the Ministry of Foreign Affairs;
 - (b) the Ministry of Defense; and

- ሐ. የደህንነት፣ ኢምግሬሽንና ስደተኞች ጉዳይ ባለ ሥልጣን፣
- ፫/ ከሳይ በንዑስ አንቀጽ የተዘረዘሩትን አካላት /**g**/ በተመለከተ በማናቸውም ህጎች ተለይተው በተሰጧቸው ሥልጣንና ተግባር ዙሪያ ረቂቅ ህግ አዘ*ጋ*ጅቶ ለምክር ቤቱ ሊያቀርብ ይችሳል፣ ይቆጣጠራል፣ ይከታተሳል፣ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝም ይመረምራል
- ፬/ ከሌሎች ፓርሳማዎች *ጋ*ር የሚደረገውን ባይሳተ ራልና መልቲሳተራል *ግንኙ*ነት ይከታተሳል፣ ያመቻቻል::
- *፩/ ዓ*ለም አቀፍ ስምምነቶችነ፣ የብድርና የ*ዕርዳታ* ውሎችን በተመለከተ ጉዳዩ ከሚመለከታቸው ቋሚ ኮሚቴዎች *ጋ*ር በ*ጋ*ራ ይሥራል፣ ያስተባብራል፣

፴፪. **የሴቶች ጉዳይ ቋሚ ኮሚቴ**

- *፩/* የሴቶች *ጉዳ*ይ ቋሚ ኮሚቴ የተቋቋመበት ዋና ዓሳማ በሀገ *መንግሥ*ቱ የተደነገኑትን የሴቶች መብት ለማስከበርና በመብቶቻቸው ተጠቃሚ የሚሆኑበትን በተመለከተ ሆኖ፣
 - ሀ. ሴቶችን የሚጨቁት ህጎችን መመርመርና እንዲሻሻሉ ማድሬግ፣ አዳዲስ የህግ ሀሳቦችን *ማመን*ጨትን፣
 - ለ. አዋጆችና ዕቅዶች ሲወጡና ሲፀድቁ የጾታ አድሎን ያስወገዱና ሥርዓተ ጾታን ያገናዘቡ የሚሆኑበትን፣
 - ሐ. በፖለቲካ፣ በኢኮኖሚና በማህበራዊ መስኮች ተቋማት እንዲሁም በመንግሥትና กๆล ሴቶች ከወንዶች እኩል ተወዳዳሪና ተሣታፊ እንዲሆኑ ለማስቻል፣ ሴቶች በበታችነትና በልዩነት በመታየታቸው የደረሰባቸውን የታሪክ ጠባሳ ከግምት ውስጥ በማስገባት ይህ ጠባሳ በተጨማሪ እንዳ ታረም የድጋፍ አርምጃ /ትኩሬት/ እንዲጠቀሙ ማድረግን፣
 - መ ሴቶች ንብረት የማፍራት፣ የማስተዳደርና የመጠቀም፣ የመቆጣጠር፣ የማስተሳለፍና የመውረስ መብቶቻቸውን ማስከበርን፣
 - *ש.* ሴቶች በቅጥር እና በሥራ ዕድገት የእኩል ለማስተሳለፍ ያሳቸውን የእኩልነት መብትን፣
 - ፈ. ሴቶች በብሔራዊ ል**ማት** ፖሊሲዎች ዕቅዶችና በፕሮጀክቶች ዝግጅትና አፈባፀም በተለይ የሴቶችን ጥቅም በሚነኩ ፕሮጀክቶች ላይ ሐሳቦቻቸውን በተማሳ ひをき እንዲሰጡ ለማስቻል ብሔራዊ የሴቶች ጉዳይ ፖሊሲ በተለ*ያ*ዩ *መንግሥታ*ዊ ድርጅቶች ውስ**ተ በ**አጠ *ቃ*ሳይ በብሔራዊ ደረጃ በተግባር *እንዲተረጎ*ም *ማድረግን፣*

- (c) the Security, Immigration and Refugees Affairs Authority.
- 3/ Having regard to the bodies specified in Sub-Article (2) above and within the powers and functions specifically given to them by laws, the committee may prepare draft laws and submit to the House; check, supervise as well as investigate the bodies assigned to it whenever deemed necessary.
- 4/ shall supervise the bilateral and multilateral relations with parliaments of other countries
- shall coordinate and work jointly with other pertinent Standing Committees with regard to international, loan and grant agreements.

32. The Women's Affairs Standing Committee

- The major objective for the establishment of Women's Affairs Standing Committee is to ensure the respect of the rights of women stipulated in the Constitution and to enable them to have the advantage of their rights as well as,
 - (a) to investigate and amend laws that suppress women and initiate new draft legislations;
 - (b) to make sure that when proclamations and plans are issued and endorsed that they are based on gender equality and gender sensitized;
 - to enable women equally compete men in (c) government and private institutions and raise their participation in the political, economic and social fields as well as to heal the wounds of women that they suffered as a result of inequality and discrimination and take affirmative actions to help women benefit;
 - (d) to ensure respect the rights of women to acquire, administer, control, transfer, benefit from property and inheritance;
 - (e) to ensure the rights of equality of women in employment, equal pay, promotion and pension transferring;
 - to implement the National Women Affairs Policy in all governmental institutions which could be instrumental in enabling women to have say in the national development policies, plans and during project preparation and execution particularly projects that could affect women's advantages.

- ሰ. ሴቶችን ከጎጂ ባሕል ተፅዕኖ ለማሳቀቅ ሴቶችን የሚጨቁኑ በአካሳቸው ወይንም በአእምሯቸው ሳይ ጉዳት የሚያደርሱትን ሕጎች፣ ወጎችና ልምዶችን መከሳከልን፣
- ሽ. ሴቶች በእርግዝናና በወሊድ ምክንያት የሚደ ርስባቸውን ጉዳት ከመከላከልና ሔንነታቸውን ለማስጠበቅ የሚያስችል የቤተሰብ ምጣኔ ትም ህርት መረጃ የማግኘት መብትን፣
- ቀ. ሴቶች በጥያቄዎቻቸው ዙሪያ እንደፍሳጎታቸ ውና እንደችግራቸው ዓይነት ተደራጅተው ችግ ሮቻቸውን ለማስወገድ እንዲታገሉ መብታ ቸውን ማስከበርን በተመለከተ ሲሆን በአጠ ቃላይ መንግሥት የሚያደርገው እንቅስቃሴ የሴቶችን እኩል ተሳታፊነትና ተጠቃሚነት ያረጋገጠ እንዲሆን ለማስቻል በህገ መንግ ሥቱ፣ በህግና በሴክተር ፖሊሲዎች መሠረት መከናወኑን መከታተልና መመርመር ነው::
- ፪/ የሴቶች ጉዳይ ቋሚ ኮሚቴ የሚከተሉትን *መሥሪያ* ቤቶች ይከታተሳል፣
 - ህ. በጠቅሳይ ሚኒስቴር ጽሕፌት ቤት የሴቶች ጉዳይ ዘርፍ፣
 - ለ. በእ*ያንዳንዱ መንግሥታ*ዊ አካል ያሉ የሴቶች ጉዳይ ዘርፎች፣
 - ሐ. የሴቶች ልማት ፈንድ፣
- ፫/ ከሳይ በንዑስ አንቀጽ ፪ የተዘረዘሩትን አካሳት በተመለከተ በማናቸውም ህጎች ተለይተው በተሰጧቸው ሥልጣንና ተግባር ዙሪያ ረቂቅ ህግ አዘጋጅቶ ለምክር ቤቱ ሲያቀርብ ይችሳል፣ ይቆጣጠራል፣ ይከታተሳል፣ አስፈሳጊ ሆኖ ሲገኝም ይመረምራል

፴፫. <u>የማስታወቂያና የባህል ጉዳዮች ቋሚ ኮሚቴ</u>

- ፩/ የማስታወቂያና የባህል ጉዳዮች ቋሚ ኮሚቴ የሚከተሉት ዓሳማዎች ይኖሩታል፡-
 - ሀ. ለሃገሪቷ ዴሞክራሲያዊ ሥርዓት ግንባታ፣ ለሠሳምና ለልማት የመገናኛ ብዙሃን የበኩላቸውን ሚና መጫወታቸውን፣
 - ለ. ባህሳዊና ታሪካዊ እሴቶች ተጠብቀው ለትውልድ የሚተሳለፉበት መንገድ መቀየሱንና ተግባራዊ መሆኑን፣
 - ሐ. ለሃገሪ**ቷ የቱሪዝም ምን**ጭነት የሚያገለግሉ አስፈላጊ ሁኔታዎች *መመቻ*ቸታቸውንና፣

- (g) to liberate women from harmful traditional practices inhibit, rules, that harm women physically and mentally;
- (h) to enable women to ensure their information rights regarding the family planning to protect their health from complications related to pregnancy and child birth.
 - (h) to enable women to organize around their questions and struggle for their rig
 - (i) hts, in general to examine the government's activities are in accordance with the constitution, law and sector policies.
- 2/ The Women's Affairs Standing Committee shall supervise the following governmental Institution:
 - (a) the Women Affairs Sector at the Office of the Prime Minister;
 - (b) the Women Affairs Sections in each Governmental Institutions; and
 - (c) Women's Development Fund.
- 3/ Having regard to the bodies specified in Sub-Article (2) above and within the powers and *functions* specifically given to them *by laws*, the committee *may* prepare *draft laws* and submit to the House; check, supervise as well as investigate *the bodies assigned to it* whenever deemed necessary.

33. The Information and Cultural Affairs Standing Committee

- 1/ the Information and Cultural Affairs Standing Committee shall have the following objectives:
 - (a) supervise that the mass media do play their roll in the building of a democratic system, peace and development in the country;
 - (b) formulate and practise working mechanisms that could facilitate ways for the preservation of cultural and historical heritages and pass to posterity;
 - (c) create conducive atmosphere that could encourage the flow of tourists to the country;

- ፪/ የማስታወቂያና የባህል ጉዳዮች ቋሚ ኮሚቴ የሚከተሉትን መሥሪያ ቤቶች ይከታተሳል፣
 - ሀ. የማስታወቂያ ሚኒስቴር፣
 - ለ. የቱሪዝም ኮሚሽን፣
 - ሐ. የኢትዮጵያ ብሮድካስቲንግ ኤጀንሲ፣
 - *መ. የመገ*ናኛ ብዙሀን ማሰልጠኛ ኢ*ን*ስቲትዮት፣
 - *w*. የወጣቶች፣ የስፖርትና የባህል ሚኒስቴር፣
 - **ሬ. የቅርስ ተናትና ተበቃ ባለ**ሥልጣን፣
 - ስ. የብሔራዊ ቤተ *መ*ዛግብትና ቤተ *መ*ጻህፍት ድርጅት፣
 - ሸ. *የኢትዮጵያ* ስብሰባ *ማሪ*ክል፣
 - ቀ. የኢትዮጵያ ብሔራዊ ቲያትር፣
 - በ. *የመንግሥት መገ*ናኛ ብዙሃን ቦርድ።
- ፫/ ከሳይ በንዑስ አንቀጽ /፪/ የተዘረዘሩትን አካሳት በተመለከተ በማናቸውም ህጎች ተለይተው በተሰጧቸው ሥልጣንና ተማባር ዙሪያ ረቂቅ ህግ አዘጋጅቶ ለምክር ቤቱ ሊያቀርብ ይችሳል፣ ይቆጣጠራል፣ ይከታተሳል፣ አስፌሳጊ ሆኖ ሲገኝም ይመረምራል።

<u>፴፬. የማህበራዊ ጉዳዮች ቋሚ ኮሚቴ</u>

- <u>፩/ የማህበራዊ ጉዳዮች ቋሚ ኮሚቴ የተቋቋመበት ዋና</u> ዓሳማ የአገሪቷን አጠቃሳይ የማህበራዊ ልማት ፖሊሲዎችንና ስትራቴጂዎችን፣ የጤና ነክ አገል ግልት *ማ*ስፋፋትና የጤና ጠንቆች *ማ*ስወገድን፣ የኤች አይ ቪ/ኤድስ ስር የትን ለመግታት የሚ *እንቅስቃሴዎችን፣* የማህበራዊ አገልግሎቶችን፣ ለጎዳና ተዳዳሪዎች፣ ለአፈጋውያን፣ ለአካል ጉዳተኞች፣ የህፃናት ደህንነትን ማስጠበቅን፣ ሥራ አጥነትና ሌሎች የማህበራዊ ነክ የሆኑ ጉዳዮችን አፈባፀም እየተከታተለ፣ *እያጠናና* እየገመገመ፣ ህግ የሚያስፈል*ጋ*ቸውን ጉዳዮች ረቂቅ ህግ በጣዘጋጀትና የሚመሩለትንም ህጎች እያጠና ሃሳቦች *አስተያየትና* የውሳኔ ለምክር ቤቱ ያቀርባል::
- ፪/ የማህበራዊ ጉዳዮች ቋሚ ኮሚቴ የሚከተሉትን መሥሪያ ቤቶች ይከታተሳል፣
 - ሀ. የጤና ተበቃ ሚኒስቴር፣
 - ለ. የሥራተኛና ማህበራዊ ጉዳይ ሚኒስቴር፣
 - ሐ. የማህበራዊ ዋስትና ባለሥልጣን፣

- (d) supervise and investigate that the board of the government mass media is run properly and discharged its responsibility.
- 2/ the Information and Cultural affairs Standing Committee shall supervise the following governmental institutions:
 - (a) the Ministry of Information;
 - (b) the Tourism Commission;
 - (c) the Ethiopian Broadcasting Agency;
 - (d) the Mass Media Training Institute;
 - (e) the Ministry of Youth, Sports and Culture:
 - (f) the Heritages Study and Conservation Authority;
 - (g) the National Archives and Library of Ethiopia;
 - (h) the Ethiopian Convention Center;
 - (i) the Ethiopian National Theater; and
 - (j) the Governmental Mass Media Board.
- 3/ Having regard to the bodies specified in Sub-Article (2) above and within the powers and functions specifically given to them by laws, the committee may prepare draft laws and submit to the House; check, supervise as well as investigate the bodies assigned *to it* whenever deemed necessary.

34. The Social Affairs Standing Committee

- 1/ the main objective for the establishment of the Social Affairs Standing Committee is to supervise the effective implementation of the country's general social development polices and strategies, expand health services, prevent health hazards, control the spread of HIV/AIDS, to ensure social security services to street children, the elderly, the disabled to realize the safety of children as well as to conduct a study about unemployment and other social related issues, evaluate the problems identified in the process of execution.
- 2/ the Social Affairs Standing Committee shall supervise the following governmental institutions:
 - (a) the Ministry of Health,
 - (b) the Ministry of Labor and Social Affairs,
 - (c) Social Security Authority,

- *መ.* የኤቾ.አይ.ቪ/ኤድስ *መ*ከሳከ*ያና መቆ*ጣጠሪ*ያ* ጽሕፌት ቤት፣
- *w. የመ*ድሀኒት አስተዳደርና ቁጥተር ባለሥልጣን።
- ፫/ ከሳይ በንዑስ አንቀጽ /፪/ የተዘረዘሩትን አካሳት በተመለከተ በማናቸውም ህጎች ተለይተው በተሰ ጧቸው ሥልጣንና ተግባር ዙሪያ ረቂቅ ህግ አዘጋጅቶ ለምክር ቤቱ ሊያቀርብ ይችሳል፣ ይቆጣጠራል፣ ይከታተሳል፣ አስፌሳጊ ሆኖ ሲገኝም ይመረምራል።

፴፭. <u>የአርብቶ አደር ጉዳዮች ቋሚ ኮሚቴ</u>

- ፩/ የአርብቶ አደሩ ጉዳዮች ቋሚ ኮሚቴ የተቋቋመበት ዋና ዋና ዓሳማዎች በህገ መንግሥቱ የተደነገጉትን የአርብቶ አደሮች መብት ለማስከበር፣ በኋላ ቀርነታቸው ምክንያት መንግሥት የሚሰጠውን ልዩ ድጋፍ ለመከታተል፣ በአርብቶ አደሩ ውስጥ ፈጣን ልጣት በማምጣት ኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ ህይወቱን ለመለወጥና የምግብ ዋስትና ለማረጋገጥ ሆኖ የሚከተሉትን ተግባራት ይከታተላል፣
 - ህ. ህጎችና እቅዶች ሲወጡ የአርብቶ አደሩን ጥቅም ያገናዘቡ መሆናቸውን፣
 - ለ. የአርብቶ አደሩን አቅም በአጭር ጊዜ መገ ንባት እንዲቻል የአቅም መገንቢያ ተቋማት መስፋፋታቸውን በተለይም ደግሞ አዳሪ ትምሀርት ቤቶች፣ ተንቀሳቃሽ ትምሀርት ቤቶችና ሌሎች ትምሀርት ቤቶች እንደየ ሁኔታው መስፋፋታቸውን፣
 - ሐ. የአርብቶ አደሩ የኑሮ መሠረት ለሆነው ከብቱ የጤና አገልግሎት የገበያ መሠረተ ልማት፣ የመኖና የውሃ አቅርቦት እንዲኖር መንግሥት በጀት መመደቡን እና በተግባር ላይ መዋሉን፣
 - መ. በአርብቶ አደሩ አካባቢ ለመመሥረት የሚታቀዱ የመንደር ምስረታ ፕሮግራሞች በአርብቶ አደሩ ፌቃደኝነት ሳይ የተመሠረቱ መሆናቸውንና የተሟሉ የመሠረተ ልጣት አገልግሎቶች መገንባታቸውን፣
 - *ω.* ለአርብቶ አደሩ የኤክስቴንሽን ድ*ጋ*ፍ *ማ*ሰጠ ቱን፣
 - ሪ. በተደጋጋሚ በድርቅ የአርብቶ አደሩ አካባቢ ስለሚጠቃ የቅድመ ማስጠንቀቂያ ጥናቶች በወቅቱ መከናወናቸውንና የረሃብ አደጋ ሲከሰትም ህይወት ሳያልፍ ዕርዳታ መድረሱን፣

- (d) the HIV/AIDS Prevention and Control Secretariat Office.
- (e) the Drugs Administration and Control Authority.
- 3/ Having regard to the bodies specified in Sub-Article (2) above and within the powers and functions specifically given to them by laws, the committee may prepare draft laws and submit to the House; check, supervise as well as investigate the bodies assigned to it whenever deemed necessary.

35. The Pastoralists Affairs Standing Committee

- 1/ The main objectives for the establishment of the Pastoralists Affairs Standing Committee are to realize the rights of the pastoralists enshrined in the Constitution, to supervise the special support the government has been providing owing to their backwardness, to bring about rapid development aimed at changing their economic and social life as well as to ensure food security and shall supervise the following additional objectives:
 - (a) to ensure the laws and plans to be issued are prepared in consideration of the benefits of the pastoralists;
 - (b) to build the capacity of the pastoralists in a short time, capacity building institutions be expanded with especial emphasis on the construction of boarding and mobile schools as well as other educational facilities depending on the situation;
 - (c) to make sure that the government has allocated and implemented budget to facilitate the provision of food and water as well as health services to the livestock of the pastoralist and marketing infrastructure development;
 - (d) to ensure that the villagization programs to be undertaken in the pastoralist areas are based on the will of the pastoralists and the basic infrastructure development services have been built,
 - (e) to facilitate the provision of extension services to the pastoralists;
 - (f) to make sure that early warning studies have been conducted regularly and relief assistance has been dispatched to the area whenever there is drought, the pastroralist area being vulnerable to a recurrent drought;

- ሰ. በምርምርና ተናት ተቋማት የአርብቶ አደሩ የከብት ሃብት ምርታማነት የሚያድግበትና በተጓዳኝም የእርሻ ውጤቶች ተጠቃሚ የሚሆ ንበት የምርምርና የጥናት ሥርአት መዘር ጋቱን፣
- ሸ. *ጎ*ጂ ልማዶችንና ወነችን የመከላከል ሥራን፣
- ፪/ የአርብቶ አደሩ ጉዳዮች **ቋ**ሚ ኮሚቴ የሚከተሉትን መሥሪያ ቤቶች ይከታተሳል፣
 - ህ. የእንስሳት፣ የእንስሳት ምርትና ተዋፅኦ ገበ*ያ* ልማት ባለስልጣን፣
 - ለ. በሚመለከታቸው መስሪያ ቤቶች የአርብቶ አደሮች ዘርፍ፣
- ፫/ ከሳይ በንዑስ አንቀጽ /፪/ የተዘረዘሩትን አካላት በተመለከተ በማናቸውም ህጎች ተለይተው በተሰጧቸው ሥልጣንና ተግባር ዙሪያ ረቂቅ ሕግ አዘጋጅቶ ለምክር ቤቱ ሊያቀርብ ይችላል፣ ይቆጣጠራል፣ ይከታተላል፣ አስፌሳጊ ሆኖ ሲገኝም ይመረምራል።

፴፮. የፓርቲ ተጠሪዎች አጠቃላይ አደረጃጀት

- ፩/ በምክር ቤቱ ውስጥ መቀመጫ ያላቸው የፓርቲ ተጠሪዎች በሚከተለው ሁኔታ ተደራጅተዋል።
 - ሀ/ የመንግሥት አንድ ዋና ተጠሪ እና ከ፬ የማይበልጡ ረዳት ተጠሪዎች፣
 - ለ/ የዋናው ተቃዋሚ የፖለቲካ ፓርቲ ፩ ዋና ተጠሪ እና ፪ ረዳት ተጠሪዎች፣
 - ሐ/ የሁለተኛው ተቃዋሚ ፖለቲካ ፓርቲ አንድ ዋና እና ፩ ረዳት ተጠሪዎች ይኖሩታል፣
- ፪/ ከሳይ በንዑስ አንቀጽ ፩ /ሀ/ ሳይ የተጠቀሰው የመንግሥት ዋና ተጠሪ የሚወከለው በጠቅሳይ ሚኒስትሩ ይሆናል። ተጠሪነቱም ቀጥታ ለእርሱ ነው። የመንግሥት ረዳት ተጠሪዎችን ጠቅሳይ ሚኒስትሩ ከመንግሥት ዋና ተጠሪ ጋር በመመካ ከር ይሰይጣል።
- ፫/ በምክር ቤቱ ውስጥ ያሉ የሌሎች ፓርቲ ተጠሪዎች የሚወከሉት በፓርቲ መሪዎቻቸው ወይም ምክር ቤት ባሉ አባሎቻቸው ይሆናል። ተጠሪነታቸውም ለወከሳቸው ፓርቲ መሪ ይሆናል።

- (g) to ensure that a research and study system has been established in research and study centers aimed at raising productivity of the livestock of the pastoralists along with enabling the benefit from agricultural products;
- (h) to inhibit harmful traditional practices and customs;
- 2/ The Pastoralists Affairs Standing Committee shall supervise the following governmental institutions:
 - (a) Livestock, Dairy Products and Marketing Development Authority; and
 - (b) the Pastoralists Sectors Established in the pertinent offices.
- 3/ Having regard to the bodies specified in Sub-Article (2) above and within the powers and functions specifically given to them by laws, the committee may prepare draft laws and submit to the House; check, supervise as well as investigate the bodies assigned to it whenever deemed necessary.

36. General Organization of Party Whips

- 1/ Party Whips that have seat in the House shall be organized in the following way:
 - (a) one Government Chief Whip and not more than 4 Assistant Whips.
 - (b) one Chief Whip of the main opposition party and 2 Assistant Whips.
 - (c) one Chief Whip of the second opposition party and 1 Assistant Whips.
 - (d) other parties that have seat in the House shall have 1 whip each.
- 2/ The Government chief whip mentioned under Sub Article 1(A) above shall be appointed by the Prime Minister. He shall also be directly accountable to the Prime Minister. The Prime Minister shall also appoint the assistant whips by consulting the chief whip.
- 3/ Other party whips in the House shall be appointed by their party leaders or their members in the House. They shall be accountable to the leader of their respective party.

፬/ የፓርቲ ተጠሪዎች ከምክር ቤቱ ሥራቸው ጋር በተያያዘ አቅም በፌቀደ መጠን የተለያዩ ግልጋሎቶችና ጥቅጣጥቅሞች ያገኛሉ።

፴፯/ የፓርቲ ተጠሪዎች ስልጣንና ተግባር

- ፩/ የመንግሥት ተጠሪዎች የሚከተሉት አጠቃለይ ስልጣንና ተግባር አሏቸው።
 - ህ/ አባሎቻቸው መንግሥት በምክር ቤቱ ውስጥ የሚኖሩትን ሳምንታዊ አጀንዳዎች አስቀድ መው እንዲያውቁ፣ በስብሰባዎች እንዲኙ፣ ለፓርቲያቸው ድምጽ እንዲሰጡና በማንኛውም መልኩ ብቁና ዝግጁ ሆነው እንዲኙ ያደርጋሉ።
 - ለ/ ዋናው የመንግስት ተጠሪ በምክር ቤቱ ውስጥ *ማን*ግስት የሚኖሩትን ሳምንታዊ ፕሮግራሞ ችና አጀንዳዎች አባሳቱ ቀድመው እንዲያውቁ ያደርጋል። በፓርቲው አመራር እና በምክር ቤቱ ባሉ አባሳቱ *መ*ካከል የተቀናጀ *ግንኙ*ነት ይፈተራል፣ ፓርቲውን በመወከል በምክር ቤቱ የተለያዩ ኮሚቴዎችም ሆነ በሌሎች ፓርቲውን የሚመለከቱ ተልእኮዎች የሚሳተፉ አባሎቹን ዝርዝር ለሚመለከታቸው አካሳት ያቀርባል፤ በምክር ቤቱ ውስጥ በቋሚነት የተጓደሉ የፓር ቲው አባሳት በህግ መሥረት እንዲጣሉ ያደር *ጋ*ል። በምክር ቤቱ ሥራዎች እና አ**ሠ**ራሮች ዙርያ *መንግ*ስትን ያማክራል፣ ከአፈጉባኤው *ጋር በመመ*ካከርም የአጀ*ንጻዎች* ቅደም ተከተ ልን ይለያል፣ ለውይይት የሚያስፈልገውን ጊዜም እንዲመደብ ያደርጋል፤ በምክር ቤቱ ውስጥ ከሚገኙ የፓርቲ ተጠሪዎች *ጋ*ር እንደ አስፈላጊነቱ ምክክር ያደርጋል፣ የፓርቲውን አባሳትና ረዳት ተጠሪዎች ያስተባብራል፤ አስፌ ሳጊውን መመሪያ ይሰጣል፣ አርሱ በማይኖር በት ጊዜ ከረዳቶቹ ውስጥ ለአንዱ ውክልና ይሰጣል::
 - ሐ/ የመንግስት ረዳት ተጠሪዎች ከዋናው ተጠሪ ተለይቶ የሚሰጣቸውን ተግባራት ያከናውናሉ።
- ፪/ በምክር ቤቱ ውስጥ መቀመጫ ያሳቸው ሌሎች የፖለቲካ ፓርቲዎች ተጠሪዎች የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት አሏቸው፡-
 - ሀ/ ተጠሪዎቹ አባሎቻቸው ስለ ምክር ቤቱ አጀን ዳዎች አስቀድመው እንዲያውቁ፣ በስብሰባዎች እንዲገኙ፣ ለፓርቲያቸው ድምጽ እንዲሰጡና በአጠቃሳይ ብቁና ዝግጁ ሆነው እንዲገኙ ያደር ኃሉ።

4/ Depending on the capacity of the House, Party whips shall obtain various benefits and services related to their work in the House.

37. Power and Duties of Party Whips

- 1/ Government whips shall have the following general powers and duties:
 - (a) They shall cause their members aware of government weekly agendas in the House, present on meetings, vote for their party and be ready and efficient in every aspect.
 - The Government Chief whip shall inform, before hand, his party members weekly programs and agendas that the government has the House: he shall also create integrated relationship between leadership of the party and his party members in the House, shall submit to the concerned body, list of his party members who participate I various committees of the House and other missions by representing the party, causes members of his party who have permanently lost their seat be substituted in accordance with the law, consults the government regarding works functions of the House, determines arrangement of agendas by consulting the Speaker, causes time required for discussion allocated, discusses with other party whips in the House as may be necessary, coordinates members and assistant whips of his party, gives necessary instruction, delegates one of this assistants upon his absence.
 - (c) Government Assistant Whips shall accomplish other tasks specially assigned to them by the Chief Whip.
- 2/ Whips of other parties in the House shall have the following powers and duties:
 - (a) The whips shall cause their members informed, before hand, about agendas of the House, attend meetings, vote for their party and generally be prepared and efficient.

ለ/ ዋና ተጠሪዎቹም በፓርቲያቸው አመራርና በም ክር ቤቱ ባሉ አባሎቻቸው መካከል የተቀናጀ ግንኙነት ይፈተራሉ፤ ፓርቲያቸውን በመወከል በምክር ቤቱ የተለያዩ ኮሚቴዎችም ሆነ በሌ ሎች ፓርቲያቸውን በሚመለከቱ ተልእኮዎች የሚሳተፉ አባሎቻቸውን ዝርዝር ለሚመለከ ተው አካል ያቀርባሉ፤ በምክር ቤቱ ውስጥ በቋሚነት የተጓደሉ የፓርቲያቸው አባላት በህግ መሠረት እንዲጧሉ ያደርጋሉ። በምክር ቤቱ ሥራዎችና አሰራሮች ዙሪያ ፓርቲዎቻ ቸውን ያማክራሉ፤ በሚያማነጯቸው አጀንዳ ዎች እና የሕግ ረቂቆች ዙሪያ ከ*መንግ*ስት ዋና ተጠሪ ጋር ምክክር ያደርጋሉ። አባሎቻቸውን ያስተባብራሉ፤ አስፈላጊ*ውን መመሪያ*ም ይሰ ጣሉ። የፓርቲው ዋና ተጠሪ በማይኖርበት ጊዜ ተክቶት የሚሰራ ሰው ይወክላሉ።

፴፰.ሰለምክር ቤቱ የክብር ተበቃ ሃይል (Sergeant at Arms)

- ይ/ ምክር ቤቱ፡-
 - ህ. ዋና የክብር ተበቃ ሃይል ሃሳፊ፣
 - ለ. ረዳት የክብር ተበቃ ሃይል ሃላፊ እና
 - ሐ. አስፈላጊ የሥው ሃይል ይኖሩታል።
- ፪/ የምክር ቤቱ ዋና የክብር ተበቃ ሃይል ሃሳፊ እና ረዳቱ በአፈጉባኤው ይሾማሉ፤
- ፫/ ዋናው የክብር ተበቃ ሃይል ሃሳፊ ተጠሪነቱ ለአፌ ጉባኤው ሲሆን ምክትል የክብር ተበቃ ሃይል ሃሳፊው ደግሞ ለዋናው የክብር ተበቃ ሃይል ሃሳፊ ነው::
- ፬/ የምክር ቤቱ የክብር ተበቃ ሃይል:-
 - ህ. በምክር ቤቱ የስብሰባ አዳራሾች እና ቅጥር ግቢ ውስጥ ሥነስርዓት ይጠብቃል፣ ያስከብራል።
 - ለ. ከሚ*መ*ለከታቸው ሌሎች የፀጥታ ክፍሎች *ጋር* ግንኙነት ያደር*ጋ*ል፣
 - ሐ. በምክር ቤቱ የፀተታ ጉዳይ ላይ አፌጉበኤውን ያማክራል፤ ሪፖርትም ያቀርባል
- ጅ/ ዝርዝሩ በደንብ እና በ*መመሪያ* ይወሰናል።

(b) The Chief Whips shall create an integrated relationship between leadership of their party and their members in the House, submit, to the concerned body, list of their members who participate in various committees of the House and other missions by representing their party, cause their members who permanently lost their seat in the House and be substituted subject to pertinent law, consult their party regarding works and functions of the House, consult the Government Chief Whip concerning agendas initiated by them and time required for discussion, coordinates their members and gives necessary instruction, delegates a member who acts in the absence of the Chief Whip.

38. Sergeant at Arms

- 1/ The Sergeant at Arms of the House shall have:
 - (a) Chief Head;
 - (b) Assistant Head; and
 - (c) Necessary man power.
- 2/ The Sergeant at Arms chief Head and assistant Head shall be appointed by the Speaker of the House.
- 3/ Whereas the Sergeant at Arms Chief head is accountable to the Speaker of the House, the Assistant Head shall be accountable of the Chief Head.
- 4/ The Sergeant at Arms shall have the following functions:
 - (a) keep and maintain peace and security in the meeting Halls and premises of the House;
 - (b) create the necessary relationship with other security related bodies; and
 - (c) consults the Speaker on security issues of the House; submits report on same.
- 5/ Particulars shall be decided by rule and regulation.

<u>ክፍል አራት</u> ልዩ ልዩ ድን*ጋጌዎች*

፴፱. <u>ደንብ ስለማውጣት</u>

በዚህ አዋጅ የተመለከቱትን ድን*ጋጌዎች* በተመለከተ ምክር ቤቱ ዝርዝር ደንብ ያወጣል።

፵. <u>ስለተሻሩ ህጎች</u>

የሚከተሉት ህጎች በዚህ አዋጅ ተሽረዋል፣

፩/ የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት የህግ አወጣጥ ሥነ ሥርዓት የኮሚቴዎች አደረጃጀትና አሠራር አዋጅ ቁጥር ፪፻፸፩/፲፱፻፺፬

፪/ ከዚህ አዋጅ *ጋር የሚቃሬኑ* ሌሎች ሀጎች።

፵፩. <u>አዋጁ የሚፀናበት ጊዜ</u>

ይህ አዋጅ በፌደራል *ነጋ*ሪት ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል።

አዲስ አበባ መስከረም ፳፮ ቀን ፲፱፻፲፰ ዓ.ም

ግርጣ ወልደጊዮርጊስ

የኢትዮጵያ ፌዴራሳዊ ዲሞክራሲያዊሪፐብሊክ ፕሬዚዳንት

PART FOUR

MISCELLANEOUS PROVISIONS

39. Issuance of Regulations

The House shall issue regulation to implement this proclamation.

40. Repealed Laws

The following laws are hereby repealed by this proclamation,

1/ House of Peoples' Representatives Legislative Procedure, Committees Structure and Working Proclamation No. 271/2002, and

2/ other laws contrary to this proclamation

41. Effective Date

This proclamation shall come into force up on publication in the Federal Negarit Gazeta .

Done at Addis Ababa the 6th October, 2005.

GIRMA WOLDEGIORGIS

PRESIDENT OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA